

**Raport Monitoringowy 2022
Regionalnej Strategii Innowacji
Województwa Lubelskiego do 2030 roku**

Lublin 2022

Opracowanie i koordynowanie prac

Lubelskie Centrum Badań nad Innowacyjnością

Departament Gospodarki i Wspierania Przedsiębiorczości

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie

Damian Malec, Mariusz Bobel, Sławomir Sołtys, Patrycja Chruściel, Mariola Grzegorczyk,
Agnieszka Sudoł-Kwaśniak, Paweł Koziej

Spis treści

WSTĘP	4
FUNDAMENT PIERWSZY	8
FUNDAMENT DRUGI.....	23
CZĘŚĆ SPRAWOZDAWCZA	31
PODSUMOWANIE.....	35

Wstęp

Monitorowanie jest jednym z podstawowych procesów w realizacji każdej strategii, w tym także Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Lubelskiego do 2030 roku (RSI WL 2030). Jego główną funkcją jest pozyskiwanie, analizowanie i synteza danych, które dostarczają informacji na temat bieżących postępów w zakresie wdrażania jej celów. Monitorowanie pełni tym samym zarówno rolę diagnostyczną, mobilizacyjną, korygującą, jak i promocyjną.

System monitoringu Regionalnej Strategii Innowacji winien być znaczącym elementem systemu innowacji, pełniącym rolę wspomagającą w budowaniu programów wsparcia i wyboru projektów, umożliwiającym świadome podejmowanie decyzji w tym zakresie oraz zwiększającym efektywność wydatkowania pieniędzy publicznych. Ponadto powinien realizować zadania umożliwiające: powiązanie z polityką regionalną, osiąganie skuteczności zasilania systemu danymi, skuteczności samej struktury systemu, a także skuteczności w osiąganiu efektów. System powinien zapewniać również partnerstwo, przejrzystość oraz niezbędne informacje dla wszystkich interesariuszy. Dodatkowo, niezbędna do odpowiedniego funkcjonowania jest możliwość rozwoju systemu, a także trwałość struktury.

Zgodnie z założeniami zawartymi w RSI WL 2030 system monitorowania opiera się na systemowej obserwacji i analizie danych pozyskiwanych w ramach trzech jego fundamentów. W zakresie fundamentu pierwszego i drugiego sformułowane wskaźniki monitoringu mają charakter ilościowy. Ich pomiar polegać będzie na ocenie bieżących wartości poszczególnych wskaźników (w danym roku realizacji) w relacji do ich wartości bazowych oraz docelowych. Takie podejście daje możliwość określenia dynamiki zmian poszczególnych wskaźników oraz stopnia realizacji ich docelowych poziomów, a tym samym stopnia realizacji założonych celów RSI WL 2030. Z kolei w zakresie fundamentu trzeciego pierwotnie założono, że pozyskiwane dane będą pochodziły z badań jakościowych, przewidzianych w ramach następujących narzędzi: SmartLab, Pilot technologiczny, Obserwatorium oraz Forum innowacji. Ich efektem będzie bieżący (w cyklach rocznych) monitoring procesów i zjawisk jakościowych, trudnych do uchwycenia jedynie wskaźnikami ilościowymi. Istotnym elementem tego fundamentu będą również wskaźniki określone w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 (FEL 2021-2027).

Dane ilościowe w ramach monitoringu RSI WL 2030 pozyskiwane będą przede wszystkim ze statystyki publicznej m.in. z ogólnodostępnych danych Głównego Urzędu Statystycznego (w szczególności z Banku Danych Lokalnych oraz ewentualnie indywidualnie zakupionych danych), z Izby Administracji Skarbowej (zakup danych dot. wielkości obrotów handlu zagranicznego), a także pozyskiwane będą z wykorzystaniem narzędzia SmartRadar nadzorowanego przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii oraz w zależności od potrzeb z Instytucji Zarządzającej RPO WL.

W RSI WL 2030 wskazano główne założenia, listę wskaźników, harmonogram opracowania raportów monitoringowych oraz prowadzenia badań ewaluacyjnych. Ponadto dokument RSI WL 2030 w swojej treści wskazuje, że system monitoringu zostanie doprecyzowany w odrębnym dokumencie System monitoringu RSI WL 2030, który będzie zawierał dodatkowo informacje na temat wartości bazowych i docelowych wskaźników, źródeł pochodzenia danych oraz sposobu pozyskania informacji. Powstanie on w terminie późniejszym przede wszystkim ze względu na długotrwały proces negocjacyjny z Komisją Europejską (KE), którego

konsekwencje będą miały znaczący wpływ na decyzje w zakresie ostatecznego kierunku i wdrażania polityki innowacyjnej w regionie.

Kluczowy w chwili obecnej (stan na dzień 30 listopada 2022) jest również fakt, że nie został określony system finansowania prowadzenia procesu przedsiębiorczego odkrywania w regionie (PPO), który pierwotnie zaplanowany został i szczegółowo opisany w projekcie systemowym pt. Regionalne Laboratorium Innowacji w ramach realizacji celu szczegółowego 1.4. FEL 2021-2027. W wyniku procesu negocjacyjnego i stanowiska Komisji Europejskiej wyrażającego brak możliwości finansowania projektów wspierających rozwój potencjału regionu poprzez prowadzenie PPO w ramach celu szczegółowego 1(iv), Województwo Lubelskie zmuszone było zrezygnować z realizacji tego projektu. Finansowanie w CS 1(iv) ograniczone zostało do wspierania nowych kompetencji i umiejętności pracowników MŚP oraz jednostek badawczych, jak również ośrodków innowacji i inkubatorów przedsiębiorczości w obszarach inteligentnych specjalizacji oraz w celu zwiększenia innowacyjności gospodarki. Tym samym brak zgody Komisji Europejskiej na realizację działań w tym zakresie spowodował częściowo zmianę struktury fundamentu trzeciego systemu monitorowania RSI WL 2030, który według pierwotnych założeń miał opierać się na wskaźnikach pozyskiwanych w ramach ww. projektu, a w konsekwencji brak jest ostatecznych rozstrzygnięć w tym względzie.

Niniejszy raport monitoringowy obejmuje dwuletni okres sprawozdawczy, w którym dominowały działania przygotowawcze z zakresu zarządzania RSI WL 2030 oraz działania usprawniające regionalny ekosystem innowacji, wprowadzające propozycje działań zaproponowanych przez eksperta zewnętrznego realizującego badanie pn. Analiza wyzwań, w tym wąskich gardeł w dyfuzji innowacji województwa lubelskiego, a także wynikające z dokumentu pn. Synteza rekomendacji z projektów międzynarodowych dotyczących RIS3, realizowanych przez instytucję zarządzającą RSI województwa lubelskiego w latach 2016-2020. Szczególne wyzwanie w tym okresie stanowiła reorganizacja procesu przedsiębiorczego odkrywania (PPO), dla którego w RSI WL 2030 zdefiniowano jego nowy model. Dotychczasowy model opisany w RSI WL 2020 oparty był na programach pilotażowych realizowanych w formule inicjatyw parasolowych. W wyniku realizowanego procesu przedsiębiorczego odkrywania przekształcił się on w rozwiązanie systemowe przyjmujące postać Regionalnego Laboratorium Innowacji (RLI). W ramach aktualizacji Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Lubelskiego przeformułowaniu uległ także dotychczasowy system monitoringu i ewaluacji, co było następstwem rekomendacji płynących z realizacji projektów międzynarodowych, czyli zwiększenia wykorzystania danych jakościowych w procesie monitoringu RSI poprzez poszerzenie obszarów tematycznych oraz zwiększenie udziału formuły dyskusyjnej tj. panele ekspertów, warsztaty i dyskusje otwarte. Istotne dla nowego systemu jest również zwiększenie zaangażowania regionalnych interesariuszy poprzez organizację spotkań, forów i paneli dyskusyjnych oraz ich roli w opracowaniu dedykowanych narzędzi, tj. ankiety, aplikacje mobilne, a także ich zaangażowanie w proces monitoringu RSI poprzez Regionalne Obserwatoria wspierające proces rozwoju inteligentnych specjalizacji.

Rozpoczynając prace nad wdrażaniem zaktualizowanej RSI WL 2030 zlecono w 2021 r. badanie ewaluacyjne w ramach ewaluacji ex-ante pn. Ewaluacja ex-ante systemu wdrażania Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Lubelskiego do 2030 roku, które pozwoliło m.in. ocenić założenia systemu monitoringu i ewaluacji zawarte w zaktualizowanej Strategii,

ocenić wartości docelowe wskaźników oraz przyjęte metody ich szacowania. Ocenie podlegały założenia określone w Strategii, sformułowane przede wszystkim w oparciu o materiał opracowany przez prof. dr hab. Macieja Zastempowskiego, eksperta ds. monitoringu i ewaluacji zaangażowanego w prace nad aktualizacją RSI WL 2030, pn. *Metodyka i szacunkowe wielkości docelowe zaproponowanych wskaźników monitoringu i ewaluacji RSI WL 2030*. Mając na względzie rekomendacje płynące z badania ewaluacyjnego, zlecono usługę polegającą na opracowaniu Szczegółowego opisu Systemu monitoringu Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Lubelskiego 2030, zawierającego informacje na temat wartości bazowych i docelowych wskaźników, źródeł pochodzenia danych oraz sposobu pozyskiwania informacji. Raport autorstwa Pani Moniki Sochaczewskiej *Szczegółowy opis Systemu Monitoringu Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Lubelskiego 2030*, który powstał w ramach ww. usługi pełni znaczącą rolę w prezentacji danych ilościowych. Opracowana w ramach raportu Pani Moniki Sochaczewskiej metodyka i szacunkowe wartości docelowe dla wskaźników monitoringu RSI WL 2030 są zarówno weryfikacją zapisów prof. dr hab. Macieja Zastempowskiego, jak i wypełnieniem rekomendacji wynikających z przeprowadzonego badania ewaluacyjnego. Rozwiązania zaproponowane przez Panią Monikę Sochaczewską pokrywają się z zaleceniami wynikającymi z badania ewaluacyjnego, w tym postulatem weryfikacji katalogu wskaźników RSI WL 2030 i redukcji liczby stosowanych mierników tylko do tych, które są powiązane z celami Strategii lub też przewidzianymi w niej działaniami.

Ostateczny kształt i zakres wskaźników monitorowanych w ramach RSI WL 2030 zostanie określony zgodnie z zapisami RSI WL 2030 w oddzielnym dokumencie, jakim będzie System monitoringu RSI WL 2030 po doprecyzowaniu systemu wdrażania FEL 2021-2027 oraz przyjęciu rozwiązania (podjęciu decyzji) co do sposobu i zakresu finansowania procesu PPO w regionie.

Niemniej jednak kluczowym dokumentem w procesie monitoringu RSI WL 2030 pozostaje *Raport Monitoringowy* przygotowywany w cyklu rocznym, rozpoczynając od niniejszego raportu, który został wykonany zgodnie z harmonogramem RSI WL 2030. Kluczowe założenie jakie przyjęto dla części wskaźnikowej obejmującej wszystkie trzy fundamenty systemu monitoringu RSI WL 2030, to prezentacja danych ilościowych i jakościowych zgodnie z ich dostępnością na dzień 30 listopada 2022 roku. W związku ze zmianami metodologicznymi, jakie miały miejsce na przestrzeni ostatnich lat w ścieżkach dostępu do wartości poszczególnych wskaźników, dane ilościowe będą prezentowane począwszy od 2016 roku.

Niniejszy raport składa się z dwóch zasadniczych części:

- 1) wskaźnikowej, która obejmuje:
 - a) fundament pierwszy, w ramach którego monitorowane są wskaźniki ogólnogospodarcze i wskaźniki benchmarkingowe;
 - b) fundament drugi, obejmujący wskaźniki przypisane do trzech kategorii pojęciowych (potencjał gospodarczy i naukowy regionu, procesy rozwojowe, internacjonalizacja) wyodrębnione w efekcie zastosowania metody redukcyjno-klasyfikacyjnej, w ramach którego monitorowane są wskaźniki ogólnogospodarcze.

- 2) sprawozdawczej, która ze względu na specyficzny charakter okresu sprawozdawczego i długotrwały proces negocjacyjny z Komisją Europejską wyjątkowo nie monitoruje m.in. wskaźników dla CP 1, wskaźników w podziale na regionalne obszary inteligentnych specjalizacji oraz wskaźników dla projektów wspierających realizację PPO w regionie, pierwotnie założonych w projekcie systemowym *Regionalne Laboratorium Innowacji*. Fundament trzeci przyjmuje zatem wyjątkowy charakter formy sprawozdawczej i skupia się głównie na ukazaniu takich cech procesu przedsiębiorczego odkrywania jak zdolność do ujawniania potencjału gospodarki w obszarach technologicznych oraz monitoring statusu i potrzeb regionalnych interesariuszy w zakresie inteligentnych specjalizacji regionu.

Fundament Pierwszy

Wskaźniki systemu monitoringu RSI WL 2030 w ramach fundamentu pierwszego mają charakter ilościowy. Pogrupowane zostały w dwa bloki:

- 1) Wskaźniki bazowe – zdefiniowane na poziomie systemu monitoringu SRWL 2030, której uszczegółowieniem w zakresie polityki innowacyjnej w regionie jest RSI WL 2030;
- 2) Wskaźniki benchmarkingu – wynikające z *Regional Innovation Scoreboard*, umożliwiające porównywalność i możliwość szybkiego analizowania sytuacji w województwie lubelskim w zakresie innowacyjności gospodarki względem innych europejskich regionów.

Wskaźniki fundamentu pierwszego monitorowane będą w oparciu o dane pochodzące ze statystyki publicznej. Fundament ten, w ramach wskaźników bazowych obejmuje następujące wskaźniki:

- 1) PKB per capita (%),
- 2) Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 15-64 lat wg BAEL (%),
- 3) Stopa bezrobocia osób w wieku 15+ wg BAEL (%),
- 4) Struktura pracujących (faktyczne miejsca pracy) w poszczególnych sektorach ekonomicznych: rolnictwo, przemysł, budownictwo, usługi rynkowe, usługi nierynkowe (%),
- 5) Wartość dodaną brutto na 1 pracującego w rolnictwie w odniesieniu średniej krajowej (%),
- 6) Udział absolwentów szkół wyższych na kierunkach matematycznych, przyrodniczych, technicznych i medycznych w ogólnej liczbie absolwentów szkół wyższych (%),
- 7) Udział osób w wieku 25-64 lata uczących się i doksztalających w ogólnej liczbie ludności w tym wieku (kształcenie ustawiczne dorosłych) (%),
- 8) Udział nakładów na działalność badawczą i rozwojową w PKB regionu (%),
- 9) Odsetek udzielonych patentów w regionie w liczbie patentów ogółem w Polsce (%),
- 10) Liczbę MŚP na 1000 mieszkańców ogółem (liczba).

Natomiast do wskaźników benchmarkingowych należą:

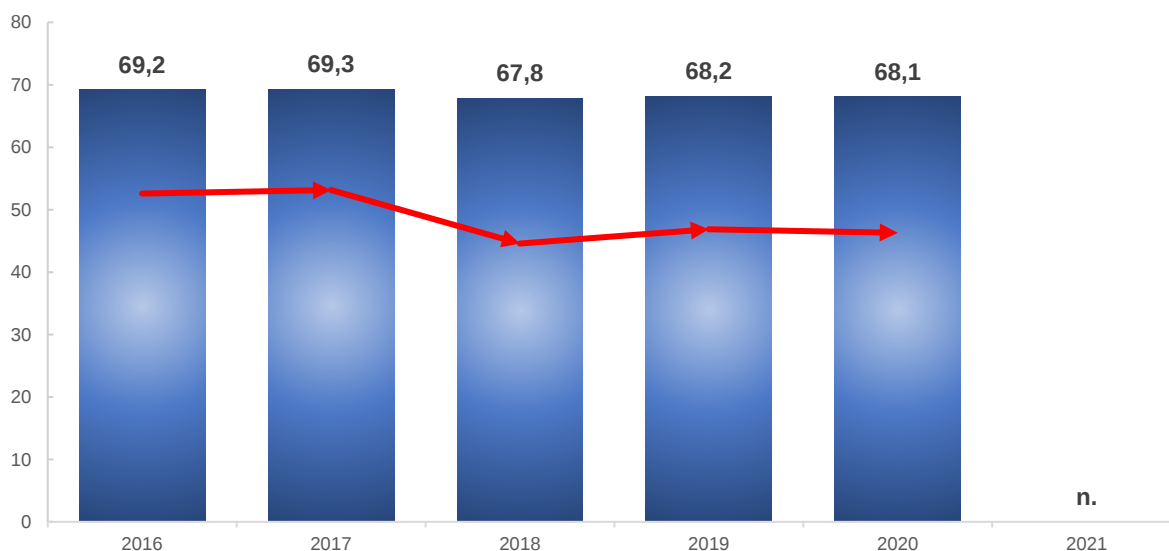
- 1) Uczestnicy szkół doktorskich (liczba),
- 2) Wydatki sektora przedsiębiorstw na B+R jako % PKB (%),
- 3) Wydatki na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach przemysłowych i sektora usług inne niż B+R (%),
- 4) Innowacyjne MŚP (małe) przemysłowe współpracujące z innymi jako % ogółu przedsiębiorstw (%),
- 5) Innowacyjne MŚP (średnie) przemysłowe współpracujące z innymi jako % ogółu przedsiębiorstw (%),
- 6) Innowacyjne MŚP (małe) z sektora usług współpracujące z innymi jako % ogółu przedsiębiorstw (%),
- 7) Innowacyjne MŚP (średnie) z sektora usług współpracujące z innymi jako % ogółu przedsiębiorstw (%),
- 8) Liczba zgłoszeń wynalazków w UPRP (liczba),

- 9) Liczba zgłoszeń wzorów użytkowych w UPRP (liczba),
- 10) Udzielone przez UPRP prawa ochronne na wzory użytkowe na 100 tys. ludności (liczba),
- 11) Udzielone przez UPRP patenty na 100 tys. mieszkańców (liczba),
- 12) Małe innowacyjne przedsiębiorstwa przemysłowe jako % ogółu przedsiębiorstw (%),
- 13) Średnie innowacyjne przedsiębiorstwa przemysłowe jako % ogółu przedsiębiorstw (%),
- 14) Rdzeń zasobów dla nauki i techniki (HRSTC) jako procent zasobów dla nauki i techniki (HRST) (%),
- 15) Udział przychodów netto ze sprzedaży produktów innowacyjnych dla rynku na eksport w przychodach netto ze sprzedaży ogółem (%),
- 16) Udział przychodów netto ze sprzedaży produktów innowacyjnych dla rynku w przychodach netto ze sprzedaży ogółem w przedsiębiorstwach przemysłowych (%).

Poniższe wykresy obrazują zmiany wartości wskaźników w ramach fundamentu pierwszego.

1) Wskaźniki bazowe

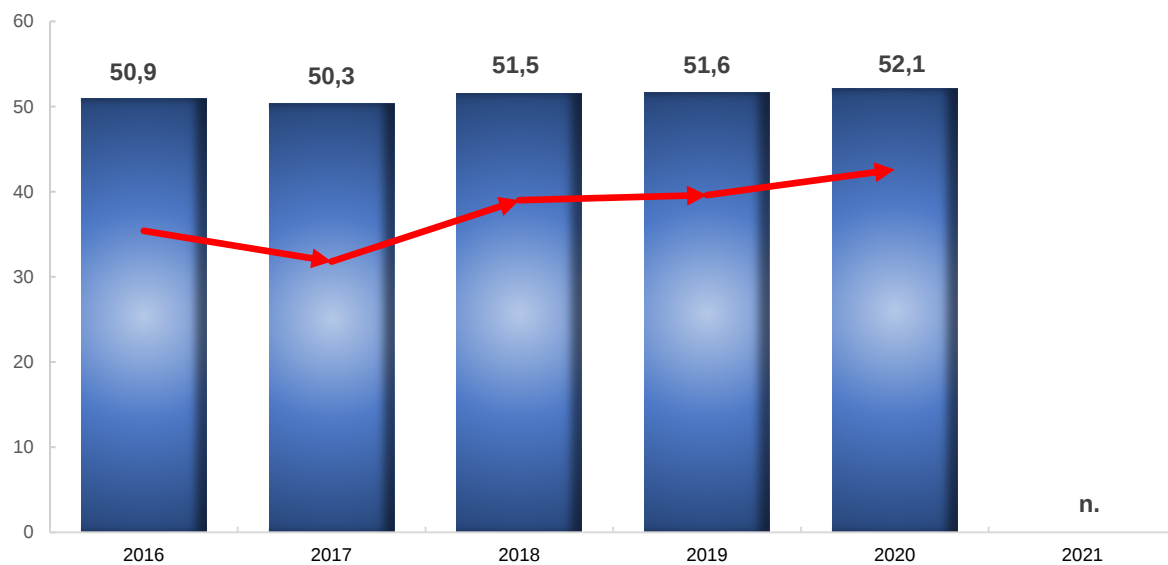
Wykres 1 PKB per capita [%]

n. - Dana jeszcze niedostępna, będzie dostępna.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

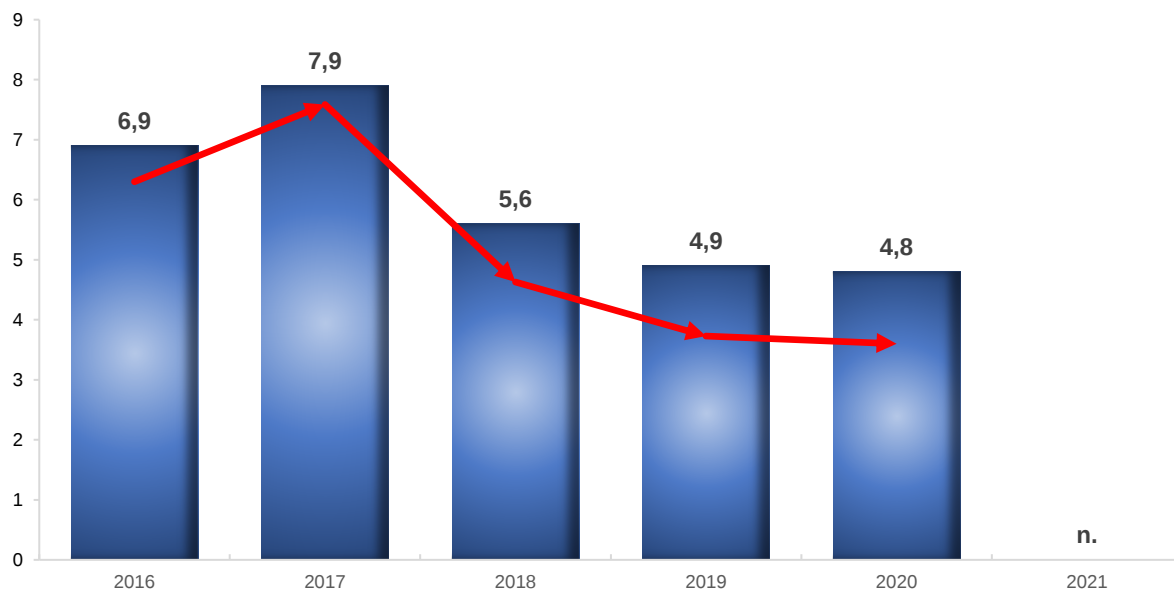
Wykres 2 Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 15-64 lat wg BAEL [%]

n. - Dana jeszcze niedostępna, będzie dostępna.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

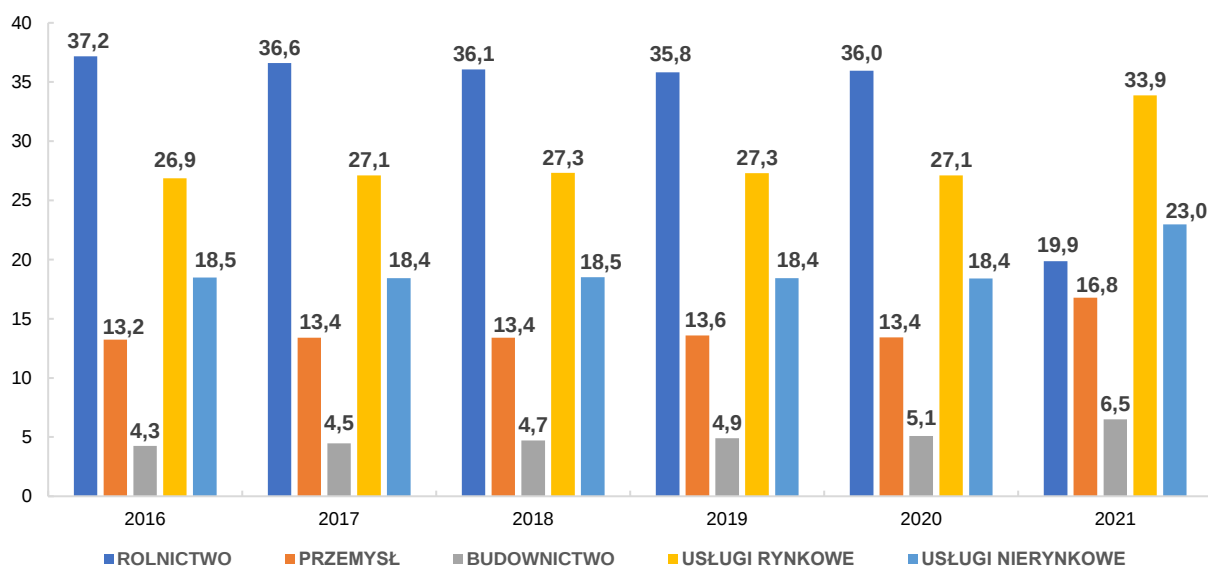
Wykres 3 Stopa bezrobocia osób w wieku 15+ wg BAEL [%]

n.- Dana jeszcze niedostępna, będzie dostępna.

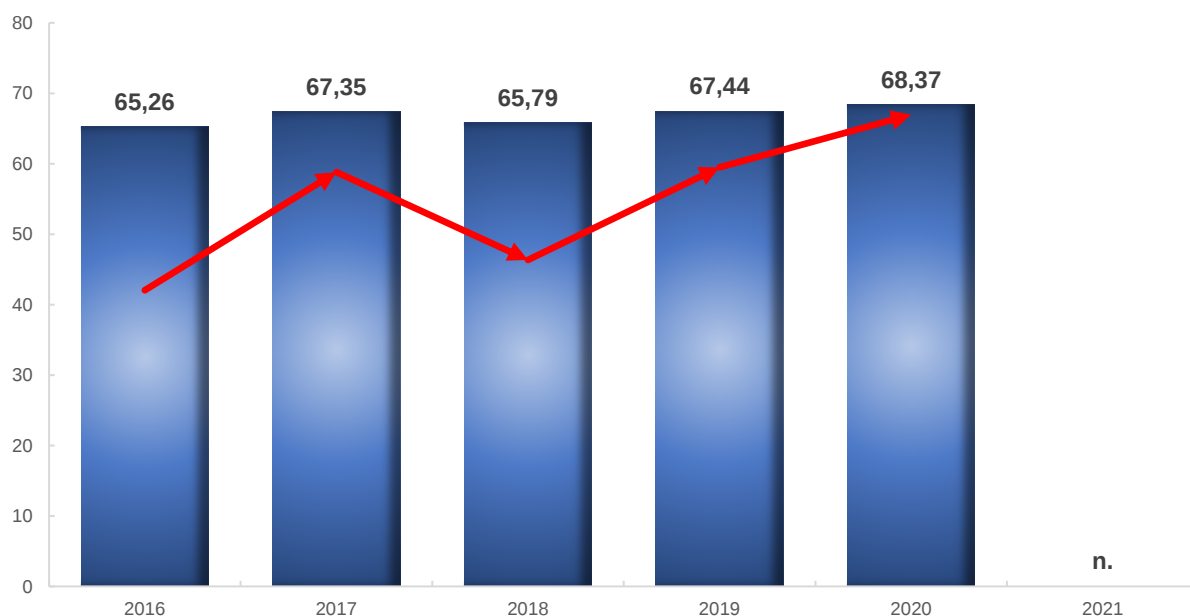
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wykres 4 Struktura pracujących (faktyczne miejsce pracy) w poszczególnych sektorach ekonomicznych: rolnictwo, przemysł, budownictwo, usługi rynkowe, usługi nierynkowe [%]

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

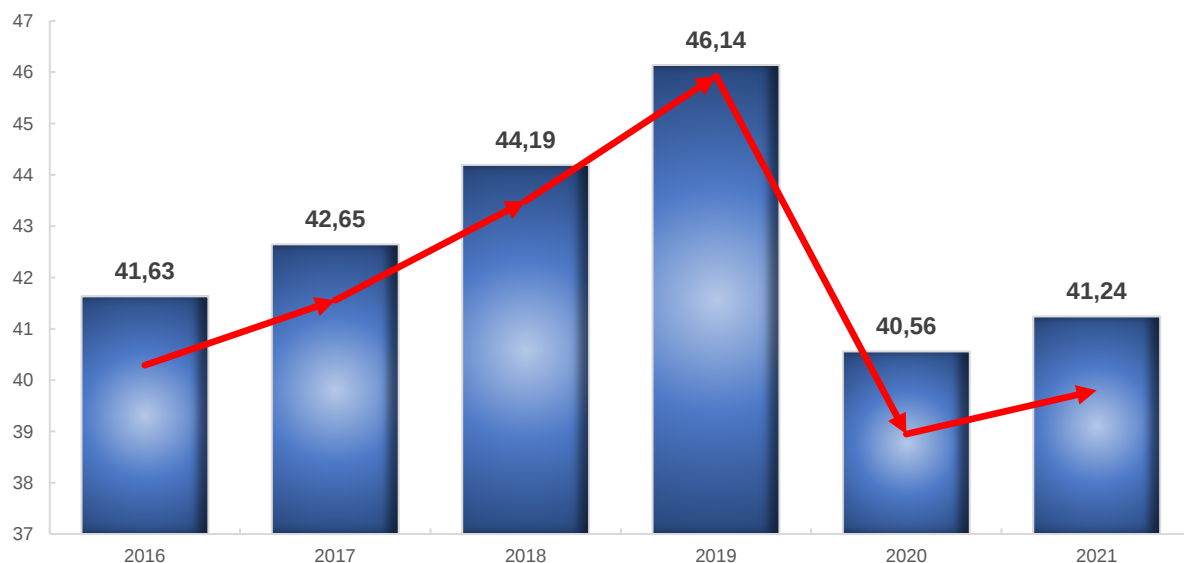
Wykres 5 Wartość dodana brutto na 1 pracującego w rolnictwie w odniesieniu średniej krajowej [%]

n. - Dana jeszcze niedostępna, będzie dostępna.

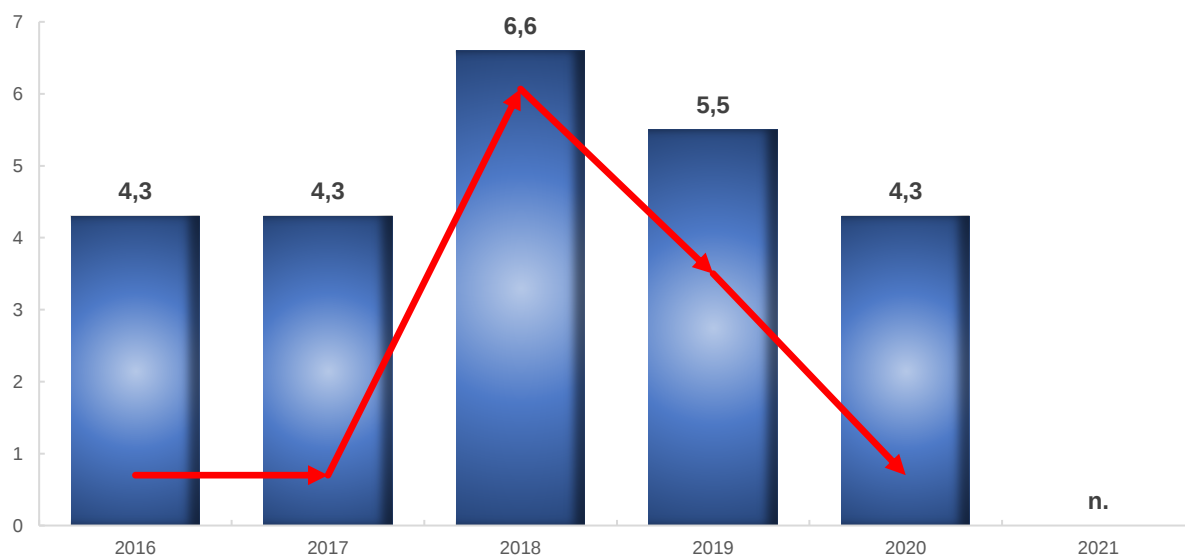
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wykres 6 Udział absolwentów szkół wyższych na kierunkach matematycznych, przyrodniczych, technicznych i medycznych w ogólnej liczbie absolwentów szkół wyższych [%]

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

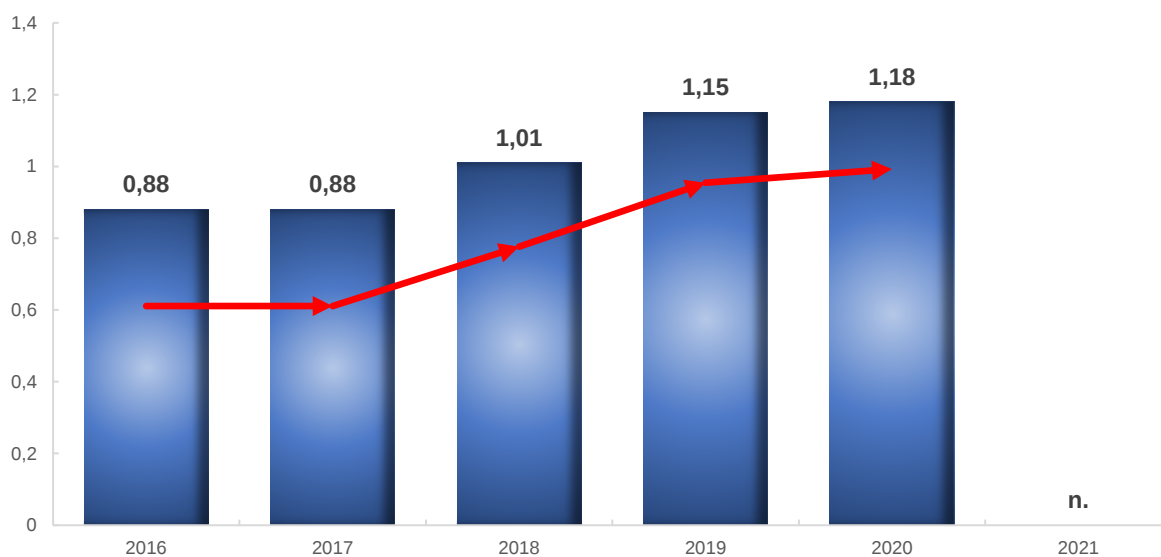
Wykres 7 Udział osób w wieku 25-64 lata uczących się i kształcących w ogólnej liczbie ludności w tym wieku (kształcenie ustawiczne dorosłych) [%]

n. - Dana jeszcze niedostępna, będzie dostępna.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

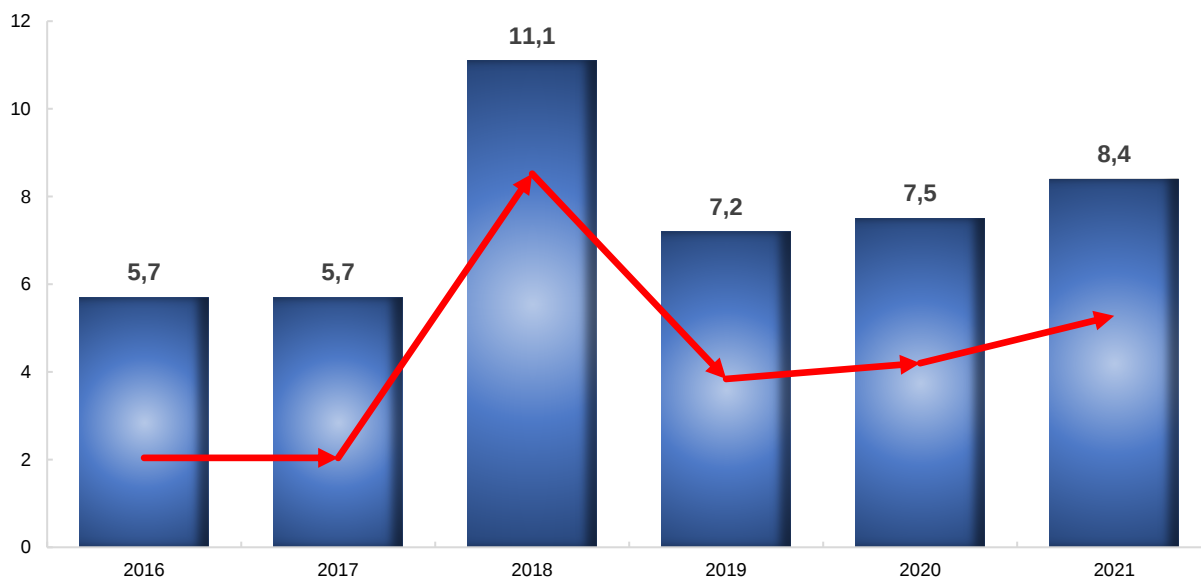
Wykres 8 Udział nakładów na działalność badawczą i rozwojową w PKB regionu [%]

n. - Dana jeszcze niedostępna, będzie dostępna.

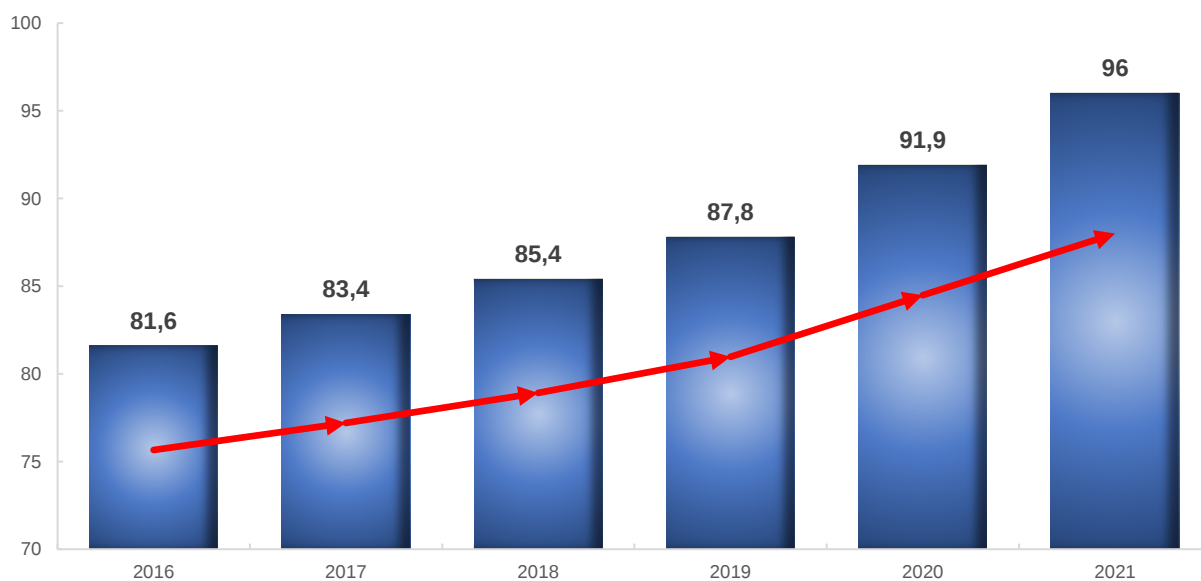
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wykres 9 Odsetek udzielonych patentów w regionie w liczbie patentów ogółem w Polsce (%)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

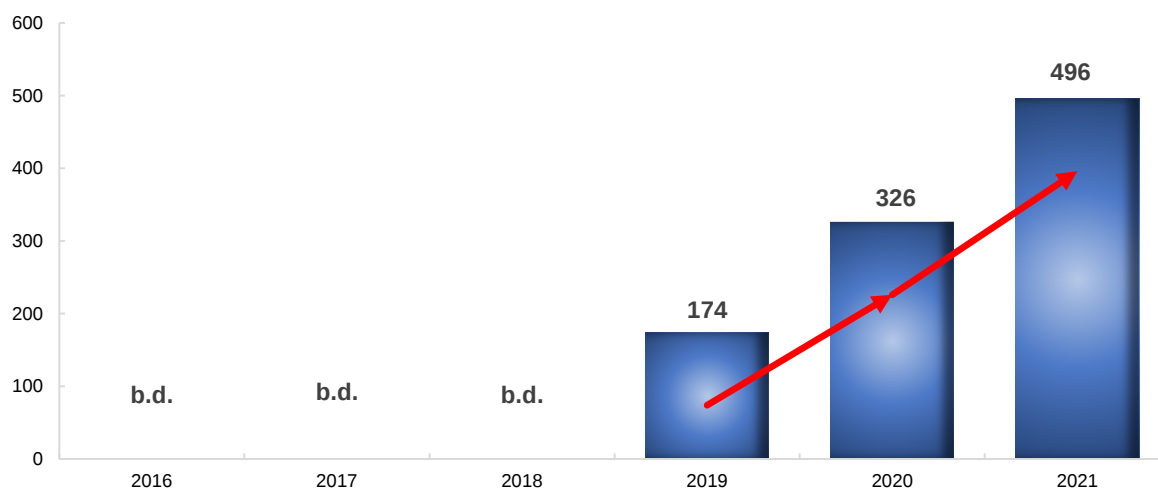
Wykres 10 Liczba MŚP na 1000 mieszkańców ogółem [liczba]

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

3) Wskaźniki benchmarkingowe

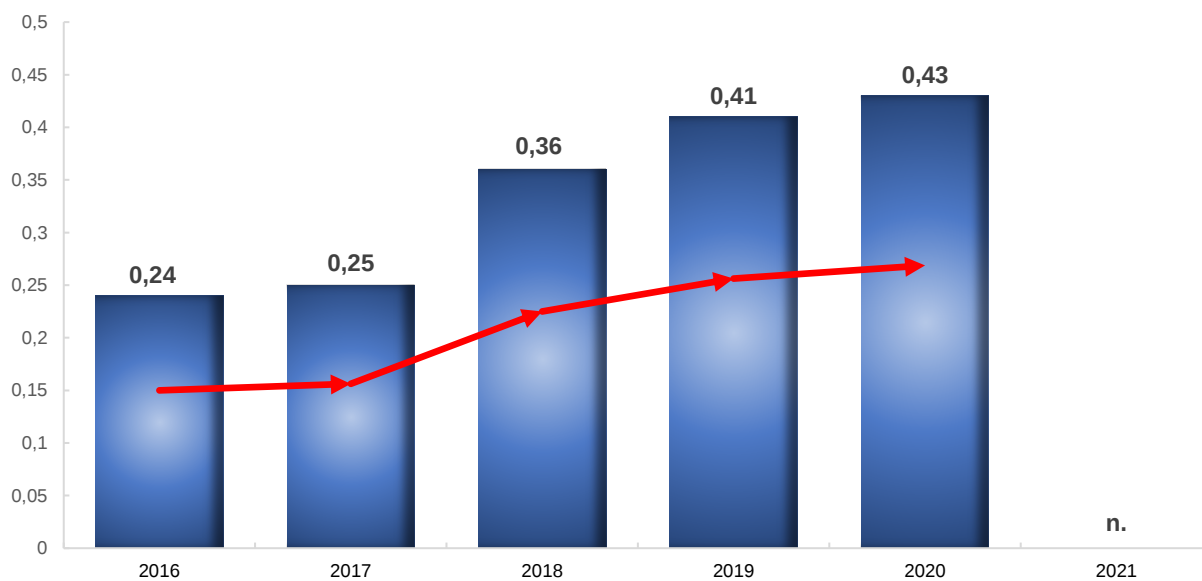
Wykres 11 Uczestnicy szkół doktorskich (liczba)

b.d. – Brak danych.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

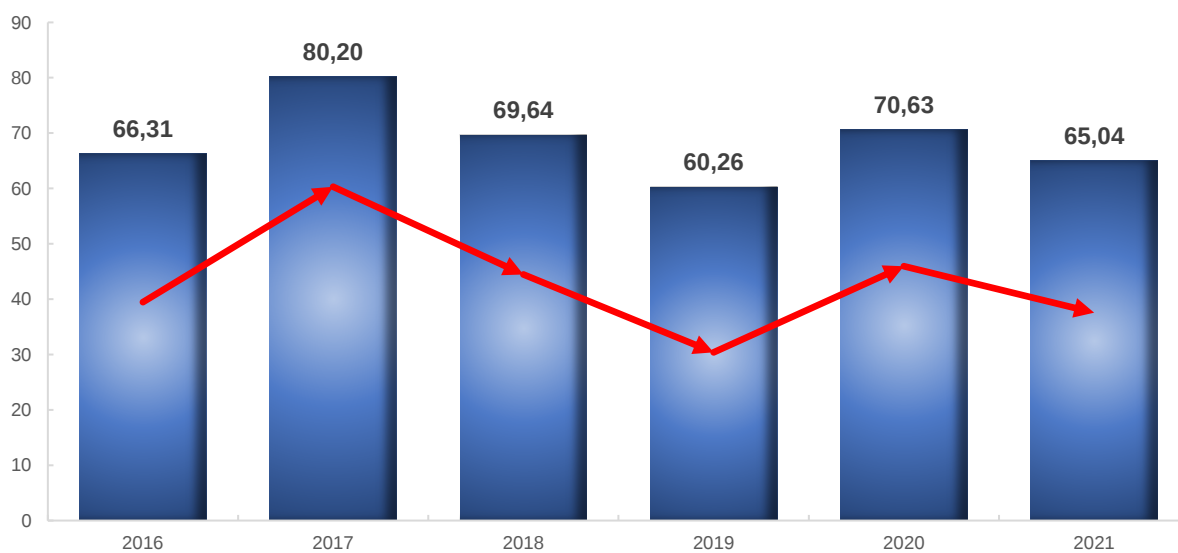
Wykres 12 Wydatki sektora przedsiębiorstw na B+R jako % PKB (%)

n. - Dana jeszcze niedostępna, będzie dostępna.

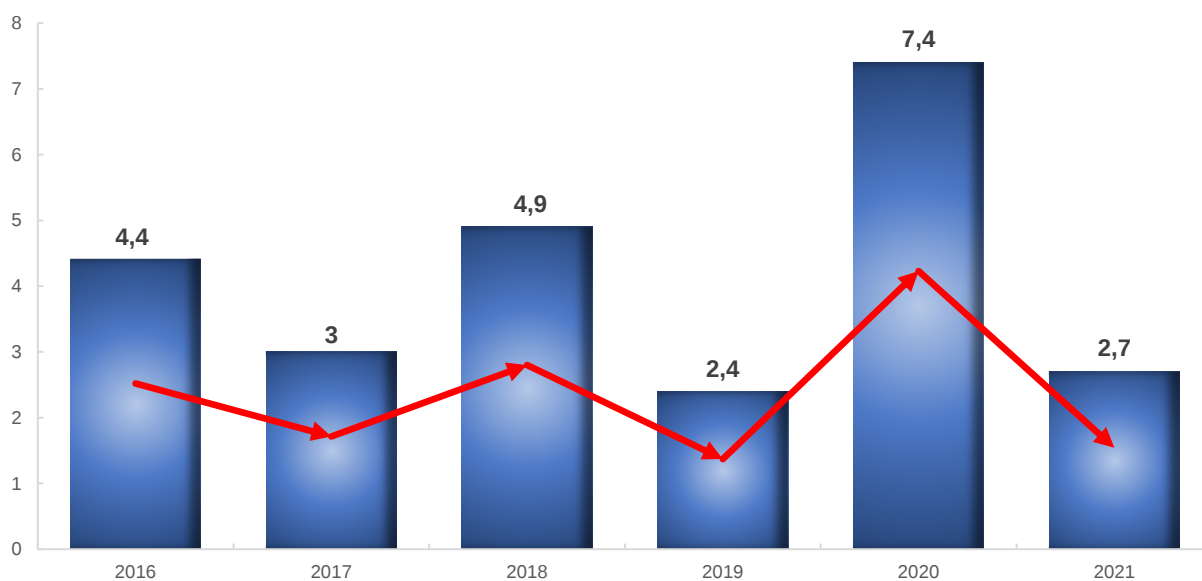
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wykres 13 Wydatki sektora na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach przemysłowych i sektora usług inne niż B+R [%]

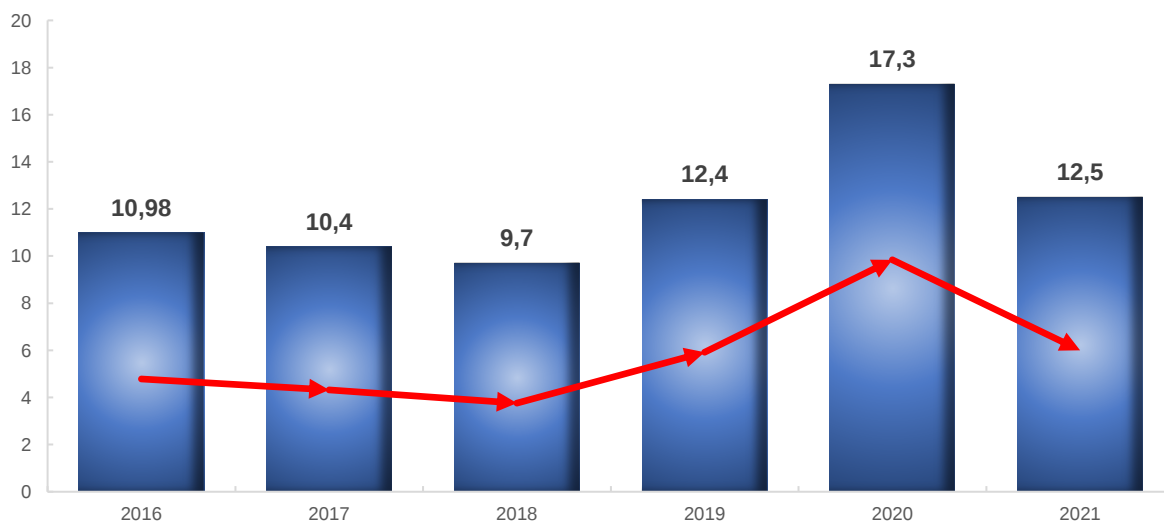
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wykres 14 Innowacyjne MŚP (małe) przemysłowe współpracujące z innymi jako % ogółu przedsiębiorstw [%]

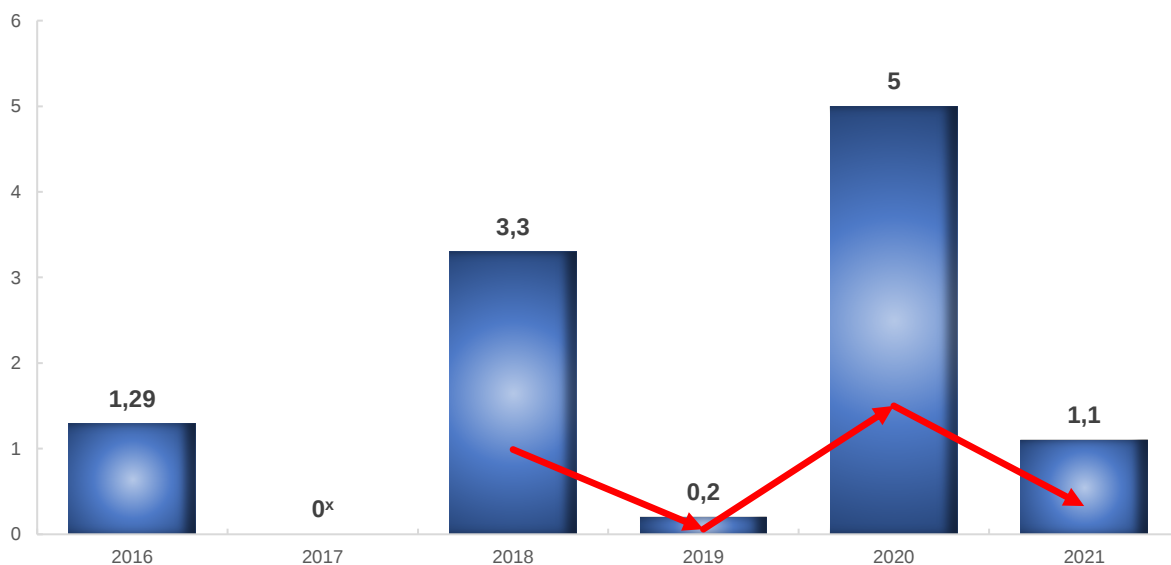
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wykres 15 Innowacyjne MŚP (średnie) przemysłowe współpracujące z innymi jako % ogółu przedsiębiorstw [%]

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wykres 16 Innowacyjne MŚP (małe) z sektora usług współpracujące z innymi jako % ogółu przedsiębiorstw [%]

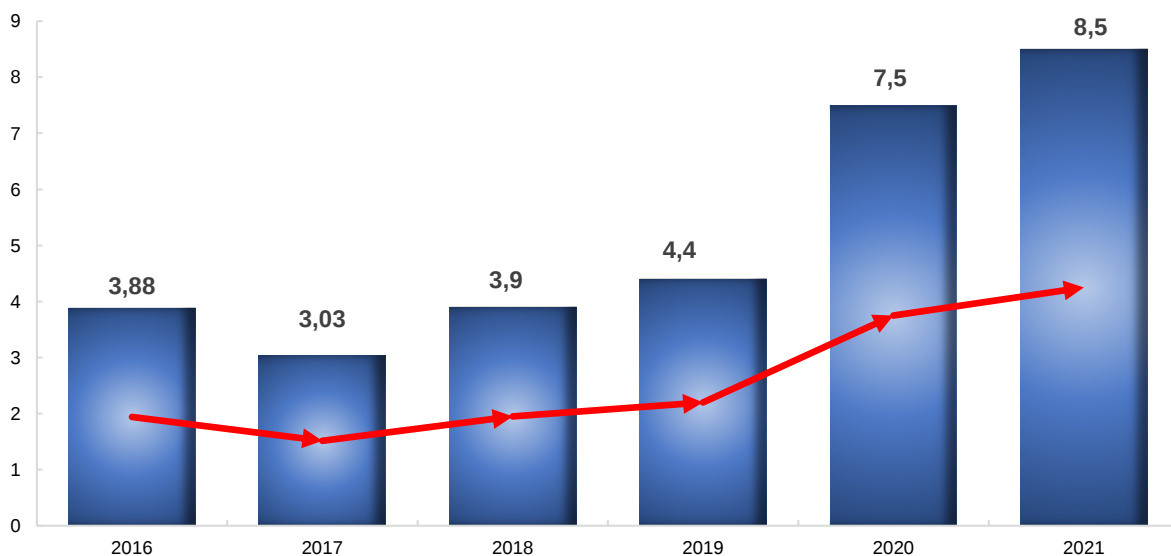

n. - Dana jeszcze niedostępna, będzie dostępna.

0* - Brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe.

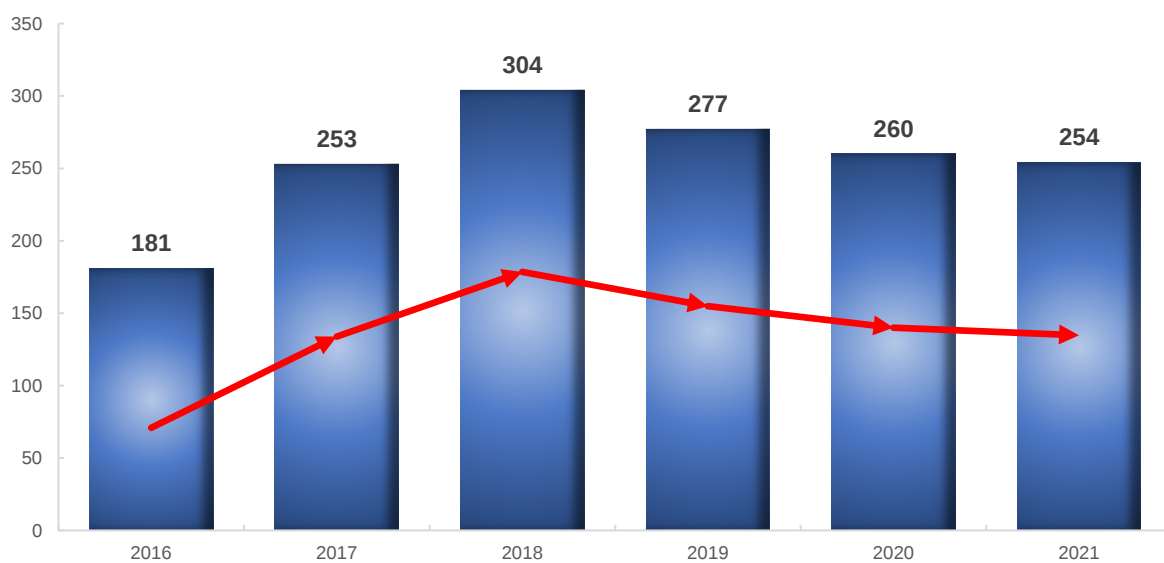
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wykres 17 Innowacyjne MŚP (średnie) z sektora usług współpracujące z innymi jako % ogółu przedsiębiorstw [%]

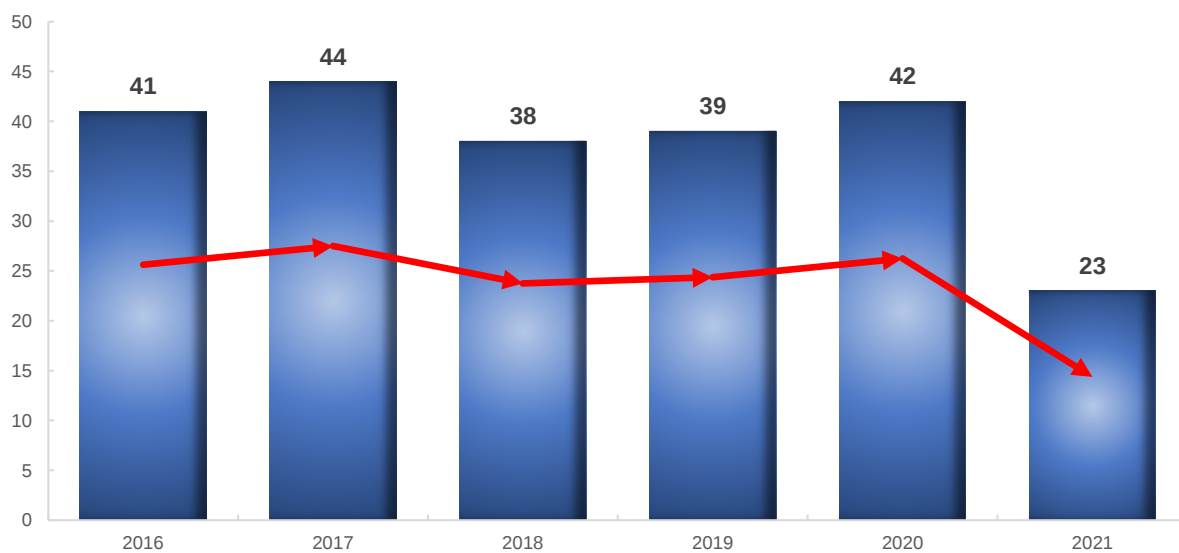
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wykres 18 Liczba zgłoszeń wynalazków w UPRP [liczba]

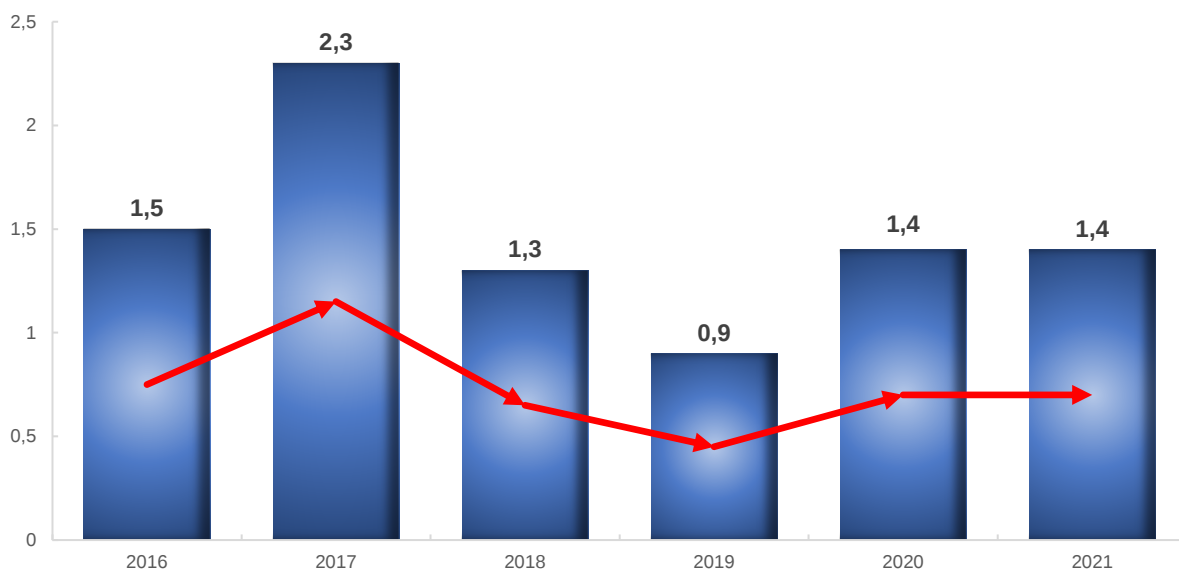
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wykres 19 Liczba zgłoszeń wzorów użytkowych w UPRP [liczba]

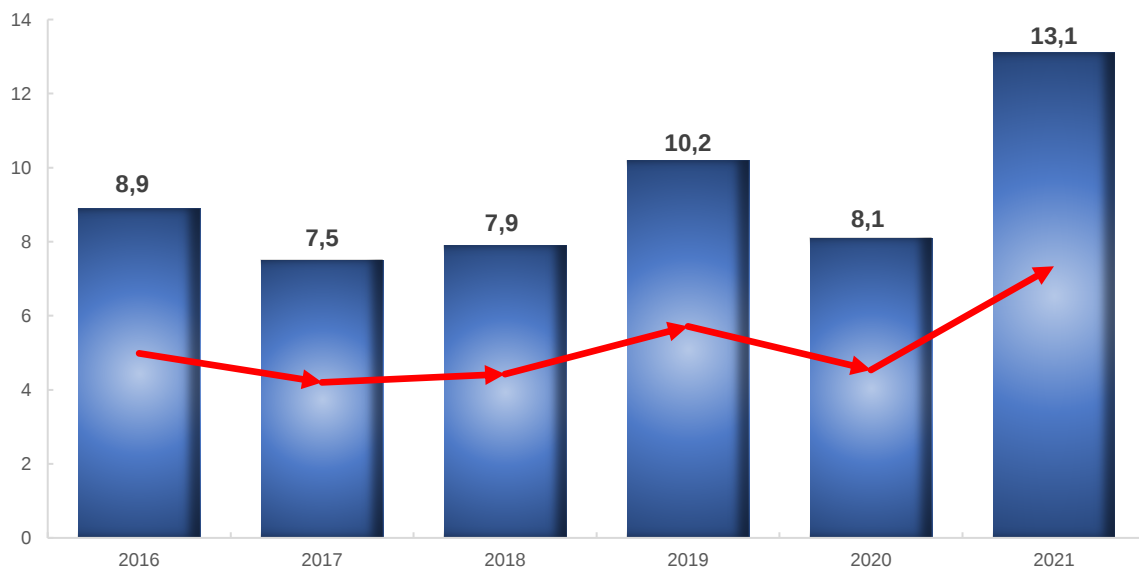
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wykres 20 Udzielone przez UPRP prawa ochronne na wzory użytkowe na 100 tys. ludności [liczba]

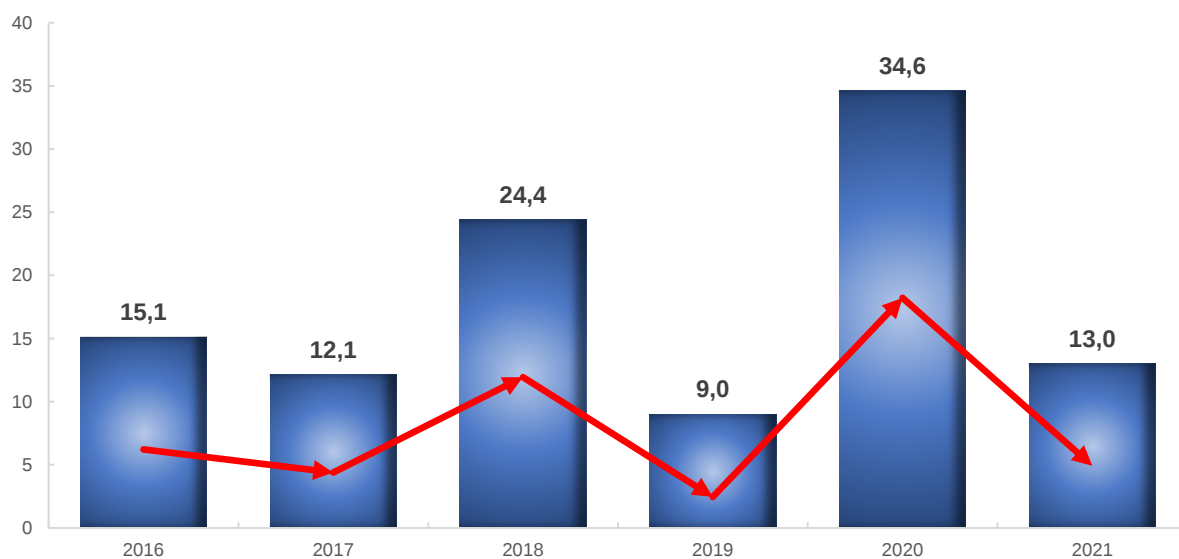
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wykres 21 Udzielone przez UPRP patenty na 100 tys. mieszkańców [liczba]

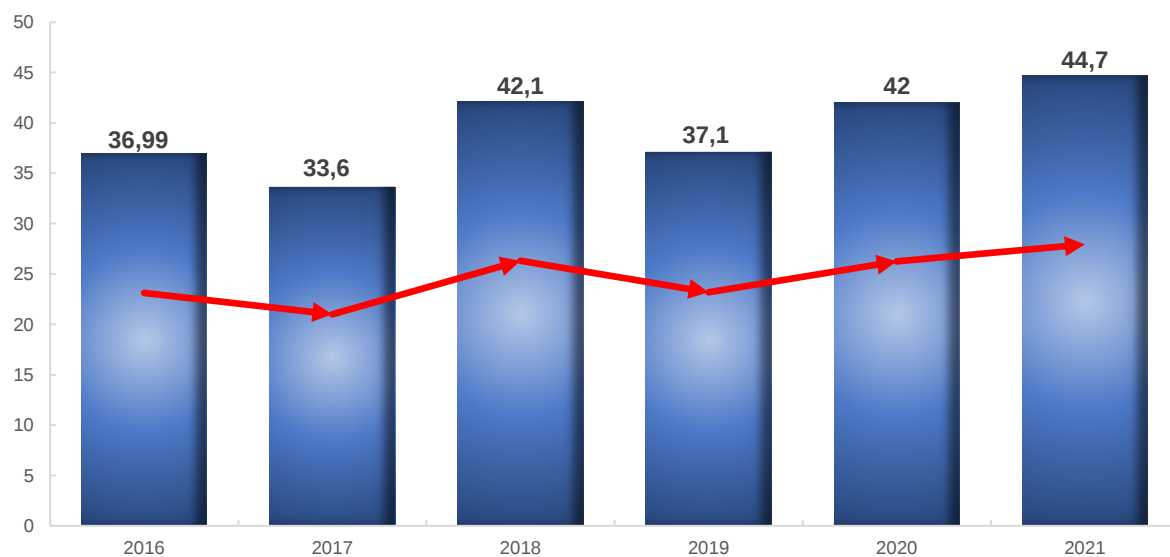
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wykres 22 Małe innowacyjne przedsiębiorstwa przemysłowe jako % ogółu przedsiębiorstw [%]

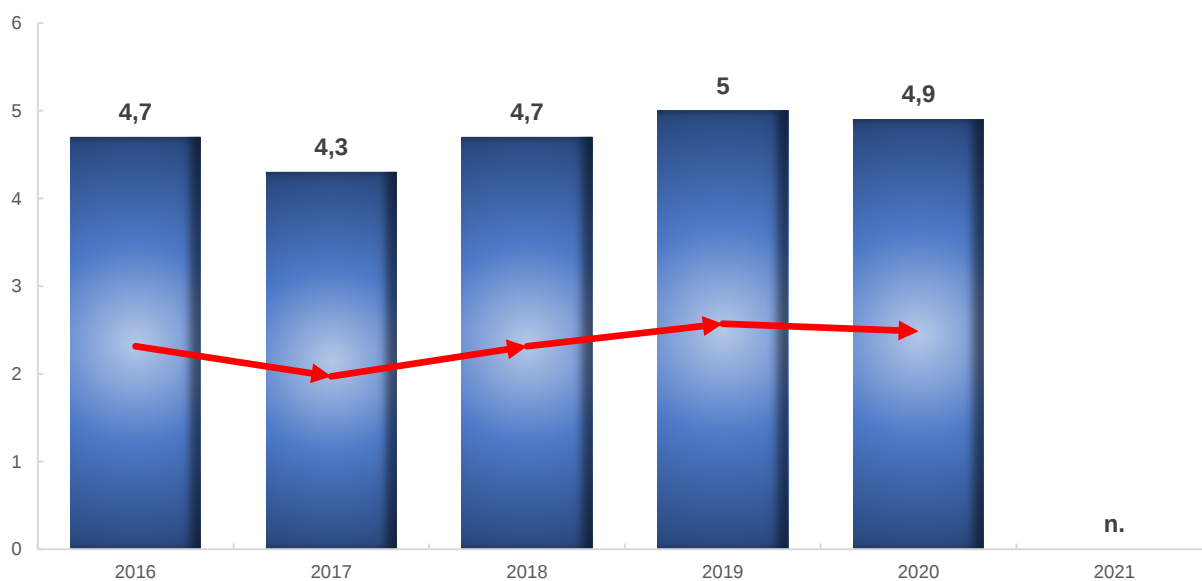
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wykres 23 Średnie innowacyjne przedsiębiorstwa przemysłowe jako % ogółu przedsiębiorstw [%]

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

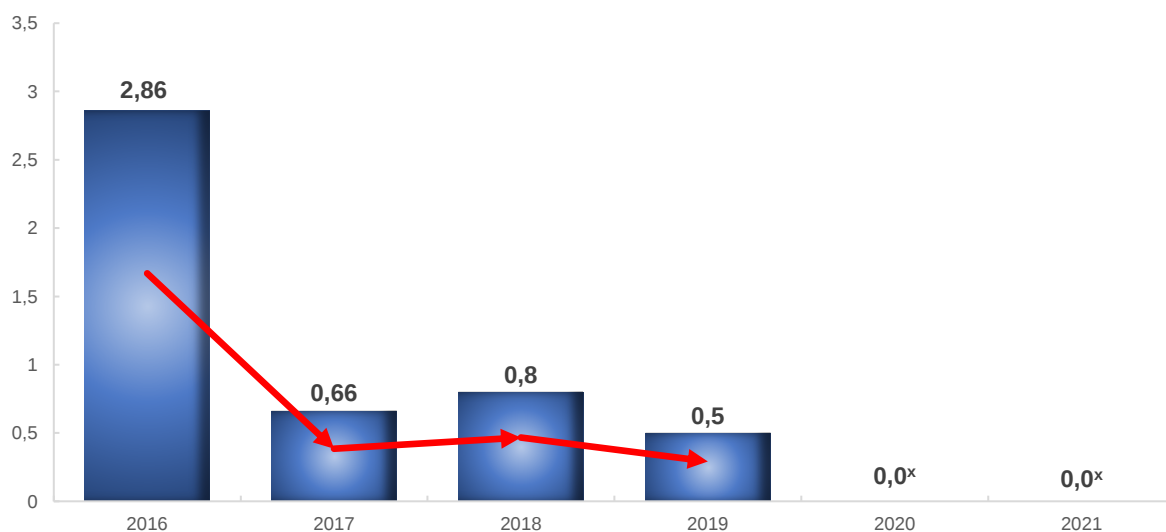
Wykres 24 Rdzeń zasobów dla nauki i techniki (HRSTC) jako procent zasobów dla nauki i techniki (HRST) [%]

n - Dana jeszcze niedostępna, będzie dostępna.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

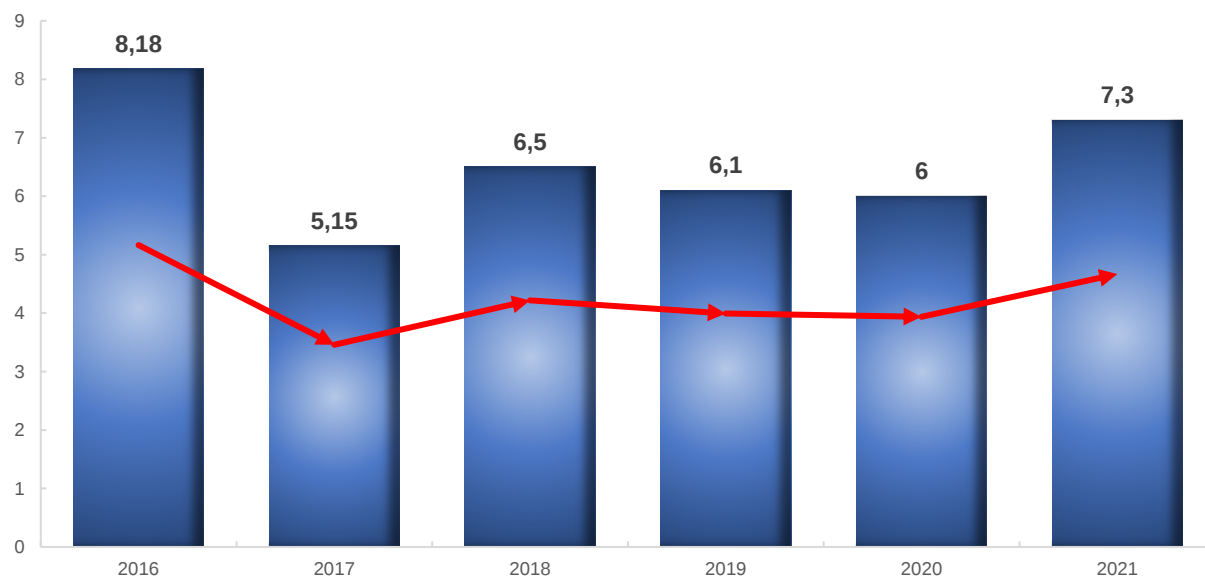
Wykres 25 Udział przychodów netto ze sprzedaży produktów innowacyjnych dla rynku na eksport w przychodach netto ze sprzedaży ogółem [%]

0,0^x - Brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wykres 26 Udział przychodów netto ze sprzedaży produktów innowacyjnych dla rynku w przychodach netto ze sprzedaży ogółem w przedsiębiorstwach przemysłowych [%]

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Fundament drugi

Zgodnie z założeniami RSI WL 2030 wskaźniki systemu monitoringu w ramach fundamentu drugiego w efekcie zastosowania metody redukcyjno-klasyfikacyjnej, zostały przypisane do trzech kategorii pojęciowych:

1. Potencjał gospodarczy i naukowy regionu
2. Procesy rozwojowe
3. Internacjonalizacja

Wskaźniki te mają charakter ilościowy. Obrazują one sytuację gospodarczą w regionie oraz w regionalnych obszarach inteligentnych specjalizacji.

Wartości wskaźników w podziale na regionalne obszary inteligentnych specjalizacji, które zostały wskazane w RSI WL 2030 w ramach fundamentu drugiego na chwilę obecną nie są możliwe do pozyskania. Przyjęcie zaktualizowanych inteligentnych specjalizacji w ramach RSI WL 2030, skutkuje potrzebą opracowania nowego systemu, który pozwoli na identyfikację i powiązanie nowych obszarów inteligentnych specjalizacji ze statystyką publiczną GUS.

Ponadto w fundamencie drugim, w oparciu o rekomendacje Pani Moniki Sochaczewskiej sformułowane w badaniu pn. Szczegółowy opis Systemu monitoringu Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Lubelskiego 2030 dokonano zmiany w zakresie pierwotnie sformułowanego wskaźnika w RSI WL 2030. Wskaźnik Nakłady inwestycyjne na środki trwałe - maszyny i urządzenia techniczne ogółem (tys. zł) zastąpiono wskaźnikiem Nakłady na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach w relacji do nakładów brutto na środki trwałe [%], ze względu na zmianę metodologii pozyskiwania wartości, bowiem wskaźnik ten od 2018 roku nie jest monitorowany przez GUS.

Potencjał gospodarczy i naukowy regionu, czyli pierwsza kategoria wskaźników obejmuje:

- 1) Średnia liczba pracowników naukowo-badawczych prowadzących badania w podziale na regionalne obszary inteligentnych specjalizacji (osoby),
- 2) Udział pracujących w sektorach i dziedzinach uznanych za regionalne obszary inteligentnych specjalizacji (%),
- 3) Nakłady na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach w relacji do nakładów brutto na środki trwałe (%),
- 4) Udział osób zatrudnionych w B+R w ogólnej liczbie pracujących (%).

Do procesów rozwojowych, czyli drugiej kategorii wskaźników, należą:

- 1) Nakłady na działalność innowacyjną ogółem (tys. zł),
- 2) Nakłady na działalność B+R w regionie ogółem (mln zł),
- 3) Nakłady na działalność B+R ze środków własnych przedsiębiorstw ogółem (tys. zł.)
- 4) Udział pracowników naukowo-badawczych w stosunku do ogółu pracowników zatrudnionych w sektorze B+R w gospodarce regionu ogółem (%),
- 5) Liczba patentów udzielonych przez UPRP (liczba),
- 6) Liczba zgłoszeń patentowych w podziale na regionalne obszary inteligentnych specjalizacji (liczba),

- 7) Liczba patentów udzielonych przez UPRP na 1 mln mieszkańców (liczba),
- 8) Liczba zgłoszeń wynalazków dokonanych przez jednostki naukowe Polskiej Akademii Nauk, instytuty badawcze, szkoły wyższe (liczba).

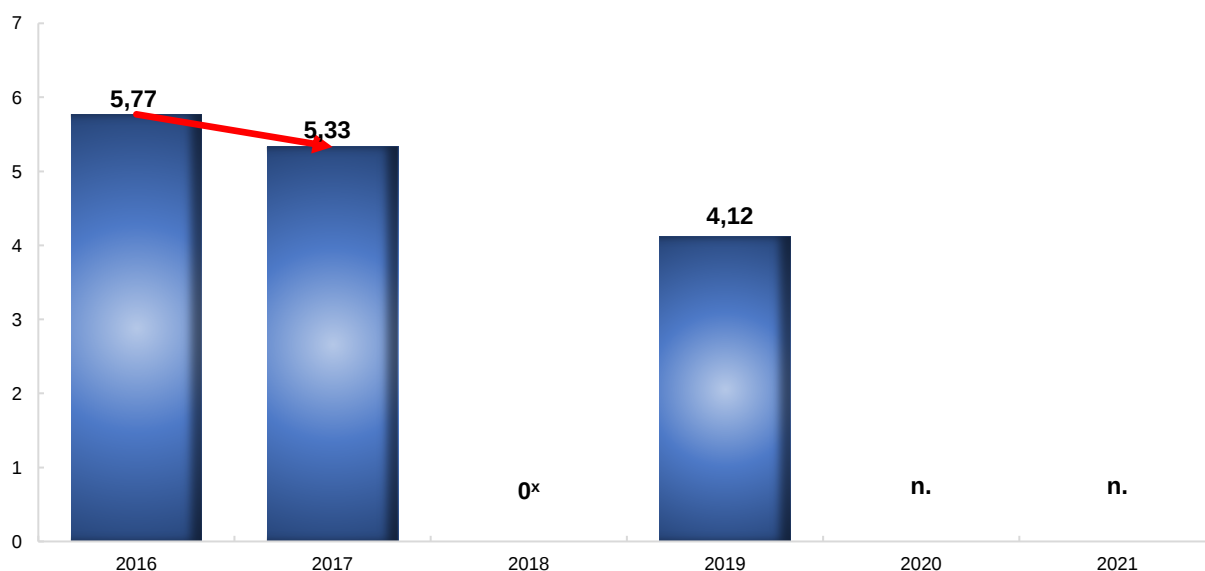
Z kolei kategoria trzecia, tj. internacjonalizacja, obejmuje wskaźniki:

- 1) Udział w eksporcie towarów o wysokim stopniu przetworzenia w eksporcie ogółem (%),
- 2) Udział w eksporcie towarów o wysokim stopniu przetworzenia w podziale na regionalne obszary inteligentnych specjalizacji (%),
- 3) Liczba przedsiębiorstw prowadzących działalność eksportową ogółem (liczba),
- 4) Liczba przedsiębiorstw prowadzących działalność eksportową w podziale na regionalne obszary inteligentnych specjalizacji (liczba),
- 5) Udział przychodów netto ze sprzedaży produktów innowacyjnych w przychodach netto ze sprzedaży ogółem w przedsiębiorstwach przemysłowych (%),
- 6) Udział przychodów uzyskanych w regionalnych obszarach inteligentnych specjalizacji ze sprzedaży produktów/usług nowych lub istotnie ulepszonych w przychodach ze sprzedaży ogółem w regionalnych obszarach inteligentnych specjalizacji (%),
- 7) Struktura przychodów uzyskanych w regionalnych obszarach inteligentnych specjalizacji ze sprzedaży produktów/usług nowych lub istotnie ulepszonych w podziale na poszczególne regionalne obszary inteligentnych specjalizacji (%).

Poniższe wykresy obrazują zmiany wartości wskaźników w ramach fundamentu drugiego tylko w odniesieniu do zjawisk ogólnogospodarczych w regionie.

1) Potencjał gospodarczy i naukowy regionu

Wykres 27 Nakłady na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach w relacji do nakładów brutto na środki trwałe [%]

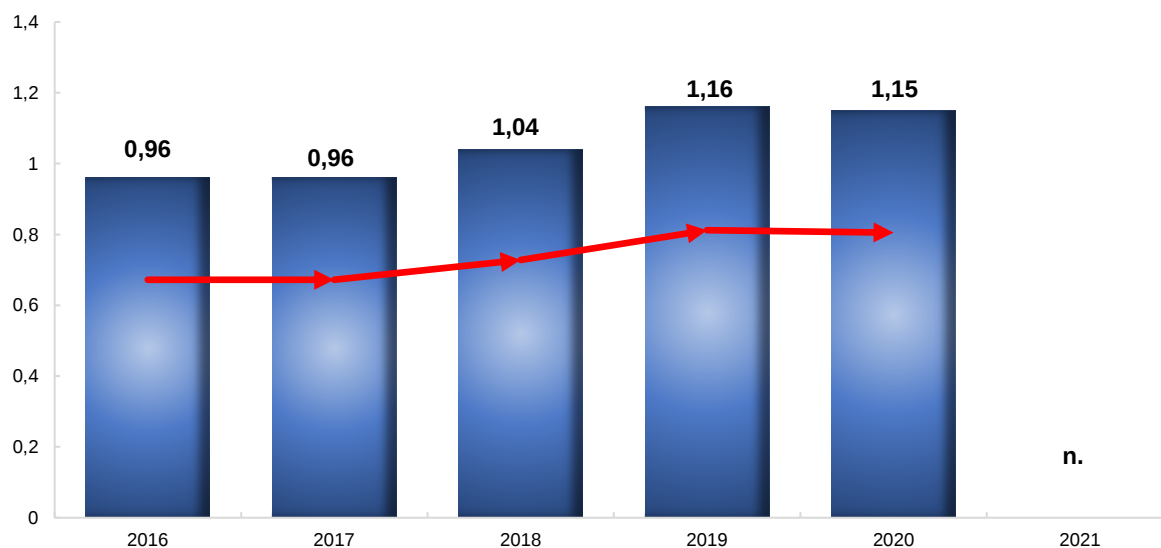

n. - Dana jeszcze niedostępna, będzie dostępna.

0^x - Brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wykres 28 Udział osób zatrudnionych w B+R w ogólnej liczbie pracujących [%]

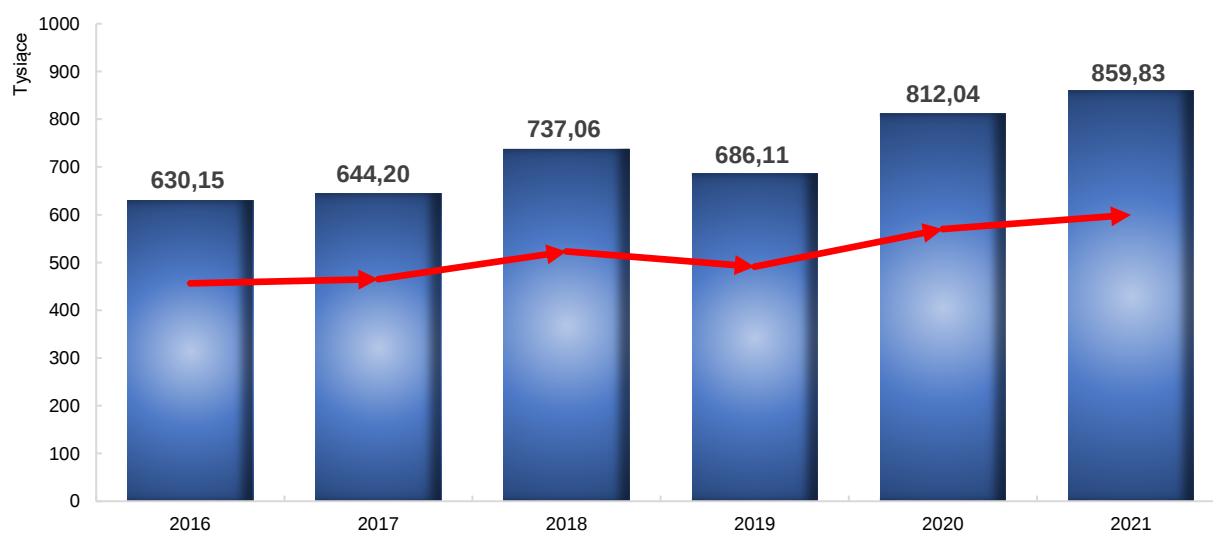

n.-Dana jeszcze niedostępna, będzie dostępna.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

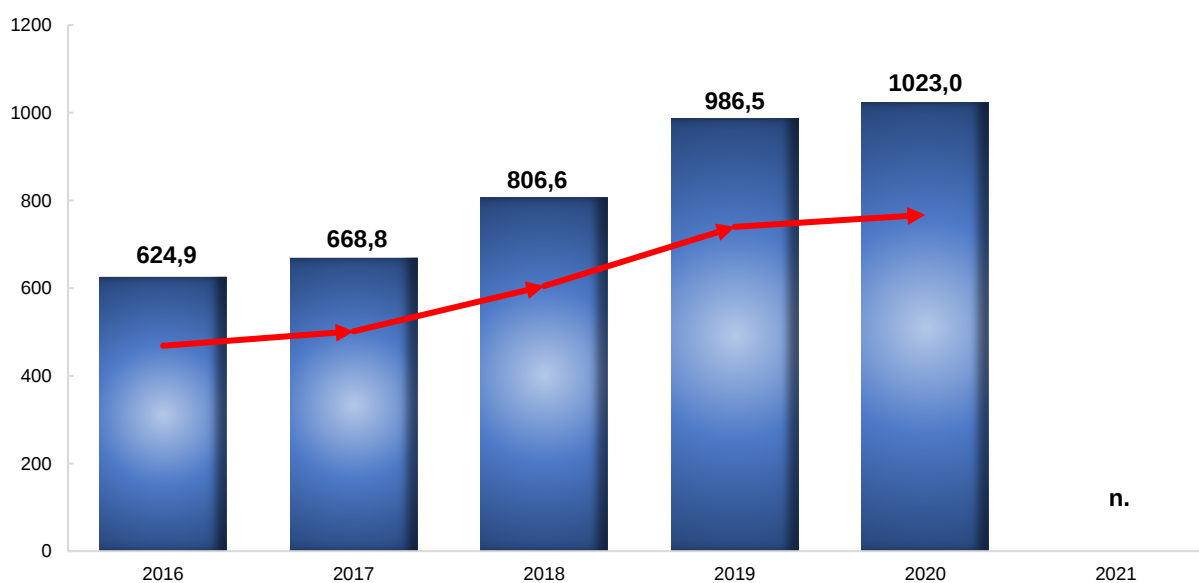
2) Procesy rozwojowe

Wykres 29 Nakłady na działalność innowacyjną ogółem [tys. zł]

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

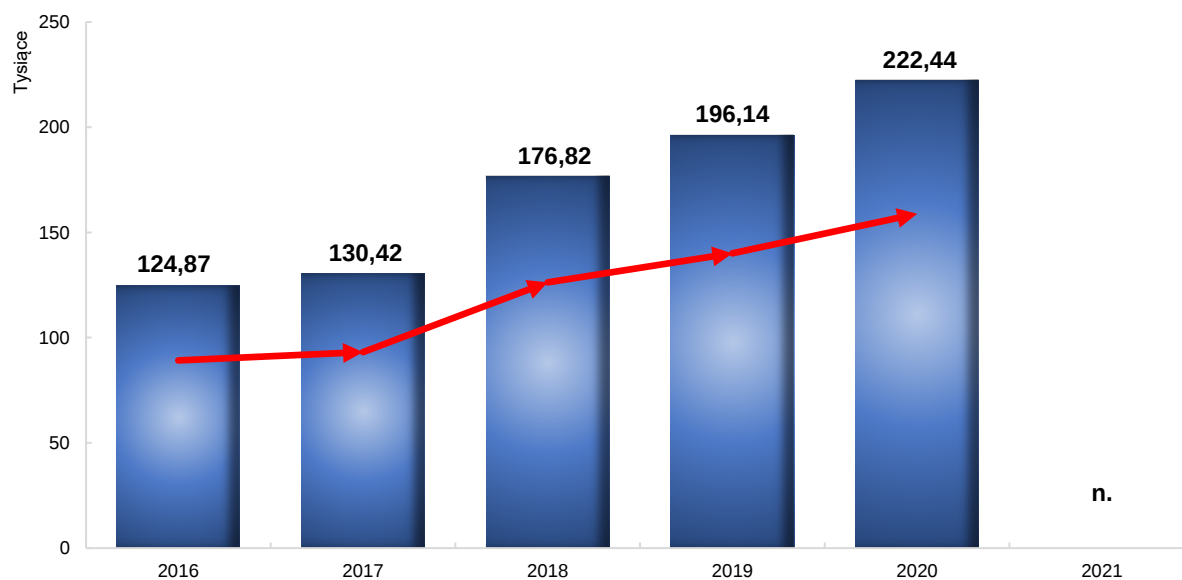
Wykres 30 Nakłady na działalność B+R w regionie ogółem [mln zł]

n. - Dana jeszcze niedostępna, będzie dostępna.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

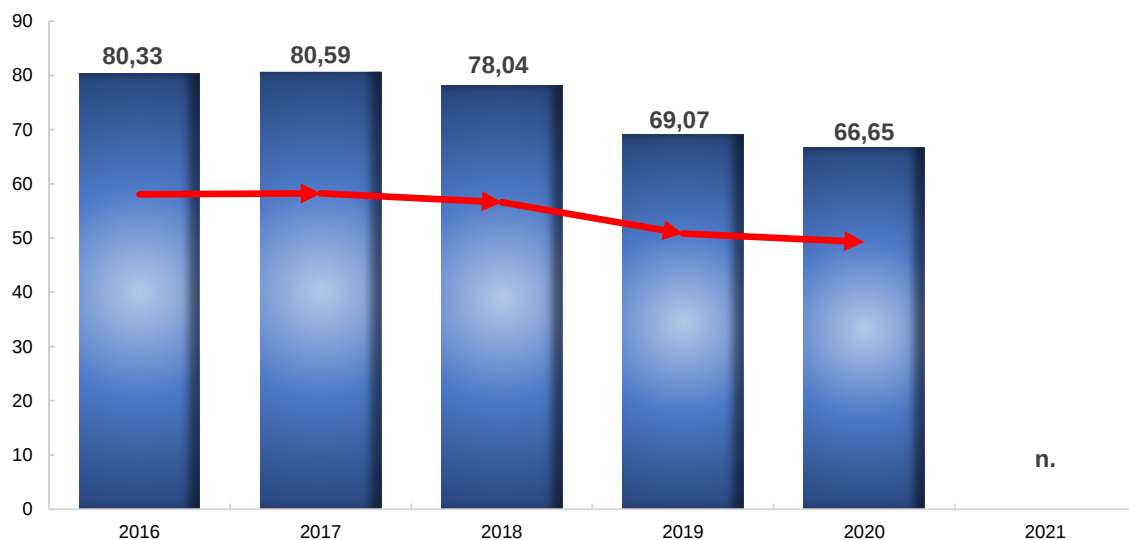
Wykres 31 Nakłady na działalność B+R ze środków własnych przedsiębiorstw ogółem [tys. zł]

n. - Dana jeszcze niedostępna, będzie dostępna.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

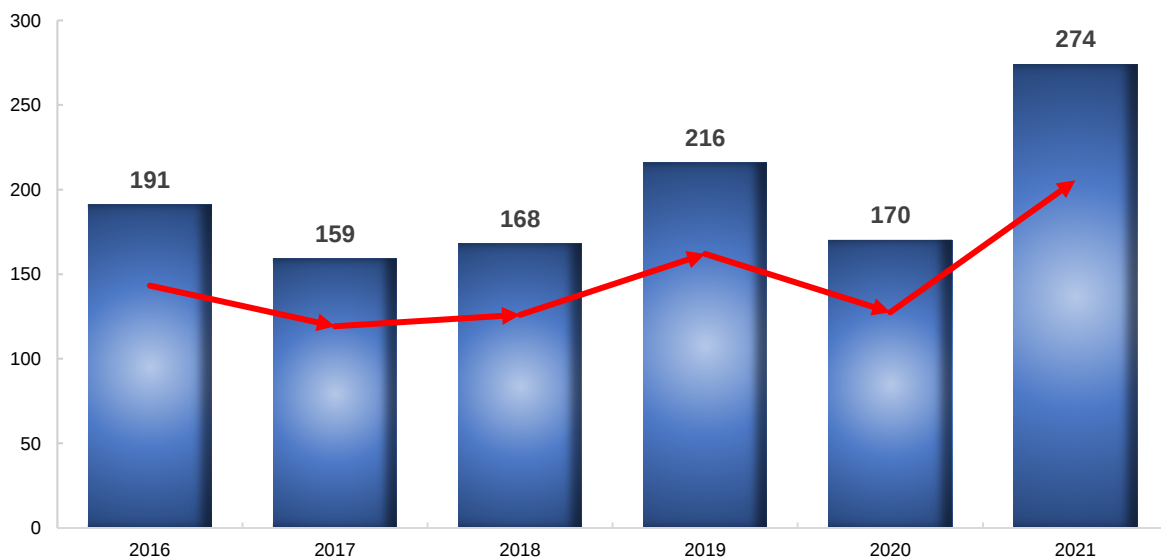
Wykres 32 Udział pracowników naukowo-badawczych w stosunku do ogółu pracowników zatrudnionych w sektorze B+R w gospodarce regionu ogółem [%]

n. - Dana jeszcze niedostępna, będzie dostępna.

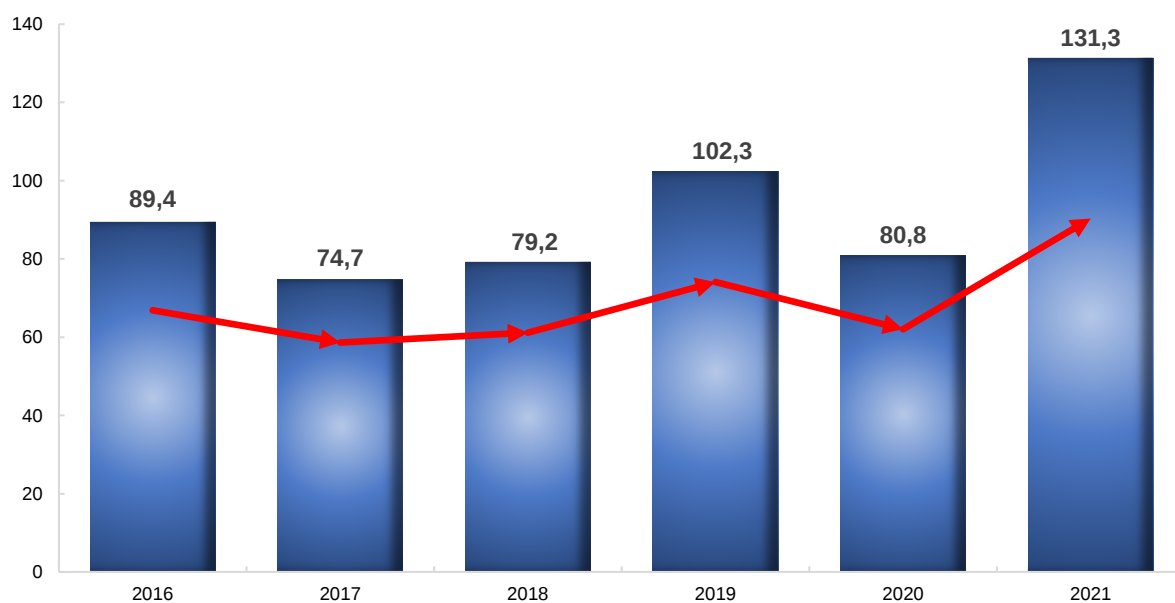
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wykres 33 Liczba patentów udzielonych przez UPRP [liczba]

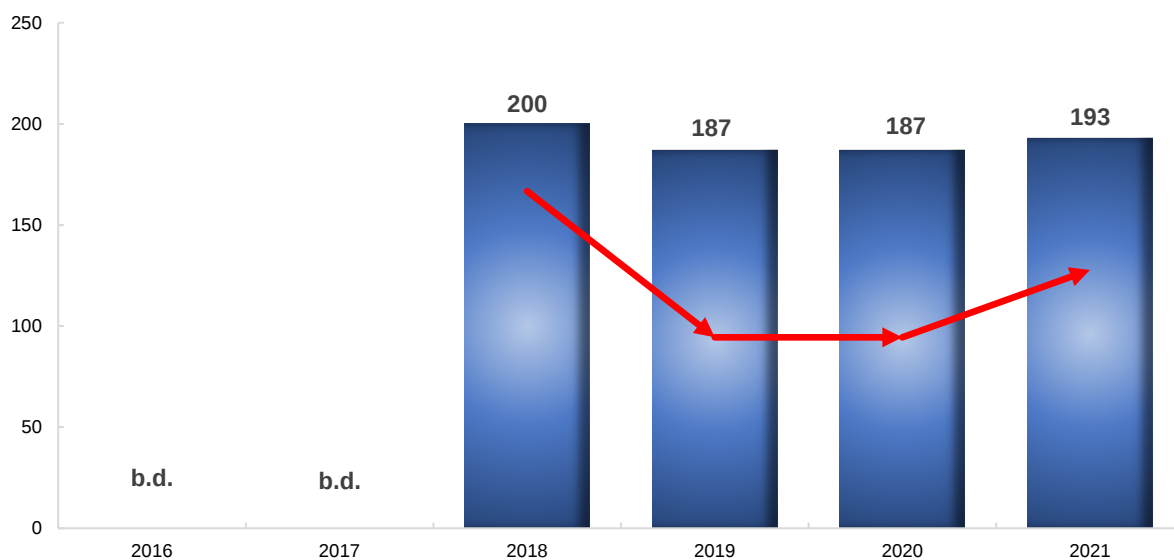
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wykres 34 Liczba patentów udzielonych przez UPRP na 1 mln mieszkańców [liczba]

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wykres 35 Liczba zgłoszeń wynalazków dokonanych przez jednostki naukowe Polskiej Akademii Nauk, instytuty badawcze, szkoły wyższe [liczba]

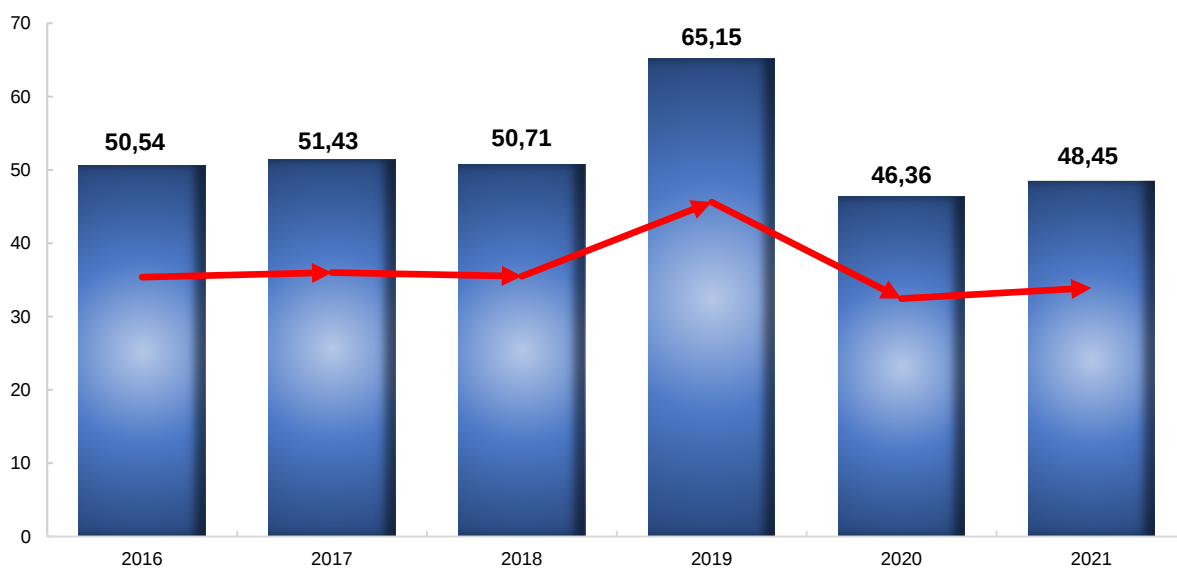

b.d.- Brak danych.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

3) Internacjonalizacja

Wykres 36 Udział w eksporcie towarów o wysokim stopniu przetworzenia w eksporcie ogółem [%]

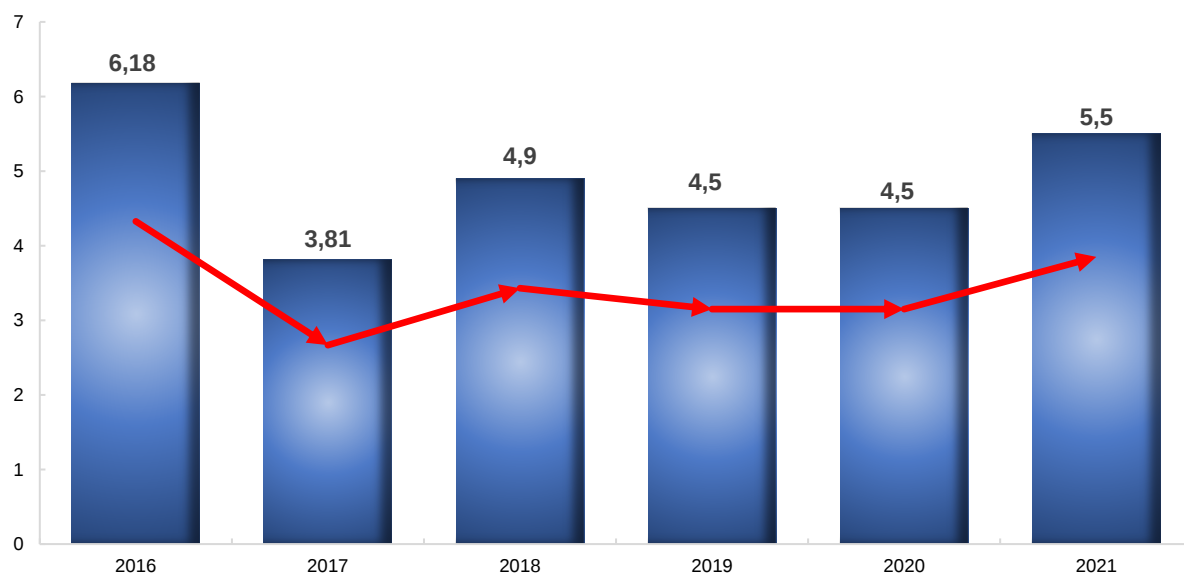
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Izby Administracji Skarbowej w Warszawie.

Wykres 37 Liczba przedsiębiorstw prowadzących działalność eksportową ogółem [liczba]

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Izby Administracji Skarbowej w Warszawie.

Wykres 38 Udział przychodów netto ze sprzedaży produktów innowacyjnych w przychodach netto ze sprzedaży ogółem w przedsiębiorstwach przemysłowych [%]

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Część Sprawozdawcza

W latach 2021-2022 w ramach procesu przedsiębiorczego odkrywania (PPO) realizowane były zarówno działania adresowane bezpośrednio do regionalnych interesariuszy, jak i wspierające organizację samego ekosystemu innowacji, w tym operacjonalizację modelu PPO zdefiniowano w RSI WL 2030 jako Regionalne Laboratorium Innowacji.

Działania adresowane do regionalnych interesariuszy

W roku 2021 zorganizowano 8 spotkań diagnostycznych z regionalnymi interesariuszami, których celem było zbieranie danych dotyczących kluczowych kierunków rozwoju naukowo-gospodarczego regionu. Spotkania te tematycznie dotyczyły obszarów: medycyna cyfrowa, bioaktywne składniki pochodzenia naturalnego, biogospodarka, dystrybucja żywności. Najwięcej spotkań - 5 dotyczyło medycyny cyfrowej. Miały one zarówno charakter spotkań indywidualnych, jak i spotkań networkingowych (spotkanie z Philips Polska) i angażowały startupy i firmy z branży medycznej, przedstawicieli Uniwersytetu Medycznego w Lublinie, przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego (gmina Tucznia, gmina Wisznice) oraz platformy startowe prowadzone przez Puławski Park Naukowo-Technologiczny (PPNT) i Polską Fundację Ośrodków Wspomagania Rozwoju Gospodarczego „OIC Poland” (OIC Poland). Ich przedmiotem było wsparcie postakceleratoryczne startupów oraz realizacja przedsięwzięć priorytetowych w zakresie medycyny cyfrowej i e-medycyny. W 2021 roku spotkaniem diagnostycznym rozpoczęto też działania w obszarze tematycznym bioaktywne składniki pochodzenia naturalnego, intensywnie rozwijane w 2022 roku. Przedmiotowe spotkanie miało charakter networkingowy i brały w nim udział startupy z platformy startowej Wschodni Akcelerator Biznesu animowanej przez PPNT, tworzące swoje produkty dla branży kosmetycznej. Pozostałe spotkania diagnostyczne dotyczyły badań w zakresie biogospodarki (spotkanie z przedstawicielami Instytutu Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa Państwowego Instytutu Badawczego w Puławach) oraz innowacji w obszarze dystrybucji i produkcji żywności w formie kooperatyw (spotkanie z NGO działającym w tym zakresie). W 2021 roku pomimo przewagi działań przygotowawczych i diagnozujących realizowane były także działania włączające regionalnych interesariuszy w PPO, zrealizowano 2 fora innowacji w obszarze inteligentnej specjalizacji Zdrowe społeczeństwo: medycyna cyfrowa oraz turystyka. Podsumowując charakterystykę działań prowadzonych przez województwo lubelskie w 2021 roku w ramach PPO należy podkreślić, że dominującym obszarem tematycznym była medycyna cyfrowa, aczkolwiek zdecydowany potencjał rozwojowy zaczął ujawniać także obszar tematyczny bioaktywne składniki pochodzenia naturalnego. Dla tego obszaru w 2021 roku zrealizowano 2 spotkania przygotowujące współpracę międzynarodową z francuskim Regionem Centralnym Dolnej Loary. Jedno z nich, wizyta studyjna przedstawicieli Instytutu Le Studium w Lublinie angażowało do ww. współpracy lubelskie środowisko naukowe (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, Uniwersytet Medyczny w Lublinie, Politechnikę Lubelską, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie). Drugie spotkanie, zrealizowane w formule online, stanowiące bezpośrednie przygotowanie do misji naukowo-gospodarczej, oprócz przedstawicieli regionu partnerskiego (Instytut Le Studium, Klaster Cosmetic Valley, Agencja Rozwoju Regionalnego DevUp, Uniwersytet w Orleanie) oraz przedstawicieli lubelskich uczelni (UMCS, Uniwersytet Medyczny w Lublinie, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie) angażowało także Puławski Park Naukowo-Technologiczny i startupy z branży kosmetycznej, czyli potencjalnych uczestników

misji, która następnie została zorganizowana w 2022 roku. Wszelkie aktywności w zakresie PPO w województwie lubelskim wraz z informacjami na temat uczestników i efektów tego procesu odnotowywane były w uruchomionej i prowadzonej od 2021 roku bazie kooperacyjno-produktowej prowadzonej przez Lubelskie Centrum Badań nad Innowacyjnością (LCBI).

W 2022 roku działania w ramach PPO, wykazywały wyraźną koncentrację tematyczną na obszarze bioaktywnych substancji pochodzenia roślinnego. Kluczowym wydarzeniem dla aktywności regionalnych interesariuszy w tym zakresie była organizacja misji naukowo-gospodarczej w Regionie Centralnym Dolnej Loary, poprzedzona 2 spotkaniami przygotowawczymi. Efektem realizacji tej misji było trwałe zaangażowanie we współpracę międzynarodową i sam proces PPO w obszarze bioaktywnych substancji pochodzenia roślinnego, przedstawiciele lubelskiego środowiska naukowego (UMCS, UM w Lublinie, UP w Lublinie), startupowego (startupy z branży kosmetycznej inkubowane przez platformę startową WAB) oraz instytucji otoczenia biznesu (PPNT). Punktem odniesienia dla działań rozwijających efekty ww. misji naukowo-gospodarczej było sformułowanie scenariusza Zrównoważone wykorzystanie bioaktywnych substancji pochodzenia naturalnego w regionalnej gospodarce, w oparciu o który w 2022 roku zrealizowano 3 spotkania animacyjne włączające regionalnych interesariuszy w proces badawczy (uczestnicy misji naukowo-gospodarczej), jak i bezpośrednie działania badawcze tj. ekspertyzę dziedzinową, której przedmiotem była analiza potencjału województwa lubelskiego w zakresie gospodarczego wykorzystania bioaktywnych substancji pochodzenia naturalnego i towarzyszący jej warsztat SmartLab. Działania te otwierają drogę do dalszych prac w ww. obszarze tematycznym, zorientowanych na opracowanie Business Technology Roadmap (BTR) i regionalnej agendy badawczo-wdrożeniowej. W 2022 roku realizowano także spotkania diagnostyczne służące identyfikacji kluczowych kierunków rozwoju naukowo-gospodarczego regionu. Zrealizowano w sumie 5 spotkań diagnostycznych, w tym 3 poświęcone tematyce bioaktywnych substancji pochodzenia naturalnego (spotkania z przedstawicielem Uniwersytetu Medycznego w Lublinie i UMCS), 1 spotkanie dotyczące fotoniki (spotkanie z przedstawicielem UMCS) oraz 1 w obszarze tematycznym medycyna cyfrowa (spotkanie z przedstawicielami Uniwersytetu Medycznego w Lublinie). W listopadzie 2022 r. w Murcji (Hiszpania) miało miejsce spotkanie podsumowujące działania projektu SCALE-UP (Program Interreg Europa) w ramach realizacji, którego Województwo Lubelskie podpisało dwa listy intencyjne (z Uniwersytetem Marii-Curie Skłodowskiej oraz Uniwersytetem Przyrodniczym w Lublinie), w których strony zadeklarowały współpracę nad udoskonalaniem narzędzi transferu wiedzy i technologii do gospodarki w celu wsparcia koncentracji i siły MŚP.

Działania wspierające organizację ekosystemu innowacji

Działania systemowe wspierające organizację regionalnego ekosystemu innowacji w bieżącym okresie skupiły się na działaniach przygotowawczych, realizowanych w ramach procesu zarządzania RSI WL 2030 oraz wypełnianiu rekomendacji z Analizy wąskich gardeł dyfuzji innowacji, dotyczących optymalizacji procesu PPO prowadzonego przez Województwo Lubelskie.

Do najważniejszych działań przygotowawczych realizowanych w ramach procesu zarządzania RSI WL w latach 2021-2022 należy zaliczyć zakończoną w 2021 roku aktualizację Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Lubelskiego, prace nad operacjonalizacją modelu procesu przedsiębiorczego odkrywania oraz systemu monitoringu i ewaluacji RSI WL 2030,

przeprowadzenie samooceny dotyczącej spełnienia przez Województwo Lubelskie warunku podstawowego dla Celu Polityki 1 *Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa* (7 kryteriów), a także działania w zakresie programowania wsparcia w programie Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 w ramach ww. celu, jako głównego instrumentu wdrażania RSI WL 2030. Działania te wymagały przeprowadzenia badań dziedzinowych i ewaluacyjnych, których efektem były następujące opracowania/raporty:

1. Strategiczne kierunki rozwoju gospodarczego województwa lubelskiego w kontekście Regionalnej Strategii Innowacji, EU-Consult, Lublin, styczeń 2021 r.,
2. Metodyka i szacunkowe wielkości docelowe zaproponowanych wskaźników monitoringu i ewaluacji RSI Województwa Lubelskiego 2030, prof. dr hab. M. Zastempowski, Lublin, styczeń 2021 r.,
3. Ewaluacja ex-ante systemu wdrażania Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Lubelskiego do 2030 roku, Ecorys, Warszawa, listopad 2021r.,
4. Szczegółowy Opis Systemu Monitoringu Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Lubelskiego 2030, Monika Sochaczewska, Warszawa, kwiecień 2022 r.,
5. Raport z wypełnienia przez Województwo Lubelskie warunku podstawowego pn. Dobre zarządzanie krajową lub regionalną strategią inteligentnej specjalizacji w ramach Celu Polityki1 Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej oraz regionalnej łączności cyfrowej w ramach Polityki Spójności 2021-2027, przyjęty Uchwałą nr CCXCIV/5180/2021 Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 7 września 2021 r. – opracowanie własne.

Działania w zakresie zarządzania RSI WL prowadzone były w modelu ekspercko-partycypacyjnym. Dotyczy to przede wszystkim procesu aktualizacji Regionalnej Strategii Innowacji do opracowania, której zaangażowani byli wyłonieni w drodze postępowań PZP zewnątrzni eksperci, ale która była też konsultowana społecznie z szerokim gronem interesariuszy, ze szczególnym uwzględnieniem roli w tym procesie Rady ds. Innowacji skupiającej przedsiębiorców i przedstawicieli firm, organizacje okołobiznesowe, jednostki naukowo-badawcze, uczelnie wyższe, parki naukowo-technologiczne, organizacje pozarządowe, przedstawicieli administracji publicznej. Należy także podkreślić, że działania z zakresu zarządzania RIS3 w województwie lubelskim prowadzone były we współpracy z Ministerstwem Rozwoju i Technologii, Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej, Narodowym Centrum Badań i Rozwoju, Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości oraz innymi regionami. Dotyczy to w szczególności współpracy w ramach procesu oceny spełniania kryteriów warunku podstawowego dla CP1, organizacji przez Województwo Lubelskie Regionalnego Forum Inteligentnych Specjalizacji przy Konwencji Marszałków RP (IX 2022), udziału w spotkaniu Grupy Konsultacyjnej ds. Krajowej Inteligentnej Specjalizacji przy Ministerstwie Rozwoju i Technologii (X 2022) czy też bieżącej współpracy w zakresie zasilania danymi regionalnymi narzędzia SmartRadar oraz dyskusji na temat jego dostosowania do potrzeb monitorowania inteligentnych specjalizacji zarówno na poziomie krajowym, jak i regionalnym (XI 2022). W zakres ten wpisuje się także spotkanie z Bankiem Światowym dotyczące wypracowaniu dobrych praktyk dla Komisji Europejskiej - przykład współpracy Województwa Lubelskiego w ramach Wspólnego Przedsięwzięcia z NCBR pn. *Lubelska wyżyna technologii fotonicznych* (XI 2022).

Działania optymalizujące proces przedsiębiorczego odkrywania dotyczyły następujących zagadnień:

- a) transferu wiedzy i technologii w ramach ekosystemu innowacji (prace nad funkcjonalnościami narzędzia Pilot Technologiczny podnoszącymi efektywność współpracy nauka-biznes, narzędzie opracowane zostało przez zespół Lubelskiego Centrum Badań nad Innowacyjnością w ramach programu Gov_Lab realizowanego przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości),
- b) procesu monitoringu PPO (zwiększenie udziału danych jakościowych w procesie monitorowania poprzez takie narzędzia jak Fora innowacji czy Baza kooperacyjno-produktowa),
- c) profesjonalizacji procesu badawczego w ramach PPO (wykorzystanie formuły warsztatów SmartLab),
- d) umiędzynarodowienia procesu PPO (misje naukowo-gospodarcze, networking w ramach sieci ERRIN, partnerstwa tematyczne).

W roku 2021 zorganizowano łącznie 14 warsztatów wspierających rozwój regionalnego ekosystemu innowacji, poruszających ww. zagadnienia, w których uczestniczyli zarówno przedstawiciele środowiska naukowego (Uniwersytet Medyczny w Lublinie, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, KUL, UMCS, Politechnika Lubelska), instytucji otoczenia biznesu (PPNT, OIC Poland) jak i środowiska startupowego (startupy inkubowane w ramach platform startowych UNICORN i Wschodni Akcelerator Biznesu). Warsztaty te koncentrowały się głównie na opracowaniu narzędzi wspierających transfer wiedzy i technologii (Pilot Technologiczny) oraz wsparciu postakcelacyjnym startupów i umiędzynarodowieniu współpracy naukowej (internacjonalizacja szkół doktorskich). Nieco inny charakter miały działania wspierające rozwój ekosystemu innowacji województwa lubelskiego w 2022 r. Podobnie jak działania bezpośrednio realizowane w ramach PPO miały one swoją orientację tematyczną i koncentrowały się na wspieraniu rozwoju scenariusza Zrównoważone wykorzystanie bioaktywnych substancji pochodzenia naturalnego w regionalnej gospodarce. Wsparcie to zorientowane było na utworzenie klastra w obszarze substancji bioaktywnych, umiędzynaradawianie PPO z wykorzystaniem sieci ERRIN oraz opracowywanie projektów rozwijających narzędzia PPO, takie jak fora innowacji, obserwatorium, sieci tematyczne. W ramach działań zmierzających do utworzenia klastra w obszarze substancji bioaktywnych zorganizowano 3 spotkania z PPNT, potencjalnym koordynatorem klastra, w tym jedno z przedstawicielem Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy”. Województwo Lubelskie w celu wzmocnienia działań w tym zakresie przystąpiło także do sieci tematycznej GO4Cosmetics w ramach platformy S3. Prace nad projektami rozwijającymi narzędzia PPO dotyczyły programu Horyzont (3 spotkania konsorcjum projektowego), programu Interreg Central Europe (5 spotkań konsorcjum projektowego), Strategicznego Programu Badań Naukowych i Prac Rozwojowych Społeczny i gospodarczy rozwój Polski w warunkach globalizujących się rynków-GOSPOSTRATEG (3 spotkania konsorcjum projektowego), akcji COST-European Cooperation in Science and Technology (2 spotkania koncepcyjne z przedstawicielami UMCS i UP w Lublinie). Prowadzona była także stała współpraca w ramach realizowanego przez Lubelski Park Naukowo-Technologiczny projektu *Start Easy* (Interreg Europe) zrzeszającego instytucje, organizacje i podmioty zajmujące się wspieraniem przedsiębiorczości, innowacji i finansowaniem rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw oraz startupów (III, IV, VII 2022).

Podsumowanie

Raport monitoringowy 2022 Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Lubelskiego do 2030 roku, obejmujący dane na dzień 30 listopada 2022 r., przygotowany został w Oddziale Lubelskie Centrum Badań nad Innowacyjnością w Departamencie Gospodarki i Wspierania Przedsiębiorczości Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie. Opracowując przedmiotowy Raport monitoringowy, będący pierwszym tego typu raportem w ramach zaktualizowanej RSI WL 2030 przyjęto, że jest to dokument stricte sprawozdawczy z osiągniętych dotychczas wartości wskaźników ilościowych określonych w strategii oraz wskaźników jakościowych/działań merytorycznych realizowanych w tym okresie w ramach wdrażania RSI WL 2030. Przedstawione wartości wskaźników ilościowych, mierzących stopień realizacji celów zapisanych w Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Lubelskiego do 2030 roku, pochodzą przede wszystkim ze statystyki publicznej (Bank Danych Lokalnych, GUS). Na potrzeby pomiaru wskaźników dotyczących eksportu dokonano zakupu danych z Izby Administracji Skarbowej w Warszawie. Podkreślenia wymaga fakt, że ze względu na brak aktualnie możliwości pozyskania danych wskaźników w podziale na regionalne obszary inteligentnych specjalizacji (potrzeba opracowania nowego systemu, który pozwoli na identyfikację i powiązanie nowych obszarów inteligentnych specjalizacji ze statystyką publiczną GUS) raport nie może w pełni prezentować wszystkich zjawisk i działań prowadzonych na rzecz realizacji strategii.

Monitoring inteligentnych specjalizacji województwa lubelskiego, w formie cyklicznych raportów monitoringowych służyć będzie przede wszystkim, dostarczaniu bieżących informacji władzom województwa oraz wszystkim interesariuszom na temat wdrażania RSI WL 2030 i postępu w osiąganiu jej celów. Tym samym, raporty monitoringowe będą corocznie przedkładane pod obrady Zarządu Województwa Lubelskiego oraz prezentowane Radzie ds. Innowacji, zrzeszającej przedstawicieli środowisk gospodarczych, naukowych, administracji publicznej oraz społeczeństwa obywatelskiego, a także udostępniane wszystkim zainteresowanym za pośrednictwem strony internetowej urzędu.

System monitorowania będzie w dalszym ciągu rozwijany i doprecyzowany z uwzględnieniem m.in. rekomendacji płynących z dotychczas przeprowadzonych badań/analiz, w tym badania ewaluacyjnego pn. Ewaluacja ex-ante systemu wdrażania Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Lubelskiego do 2030 roku oraz raportu eksperta zewnętrznego Pani Moniki Sochaczewskiej Szczegółowy opis Systemu Monitoringu Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Lubelskiego 2030. Zasadniczy wpływ na monitorowanie RIS WL 2030 będzie mieć również Program Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027. Całościowe założenia dotyczące monitorowania RSI WL 2030 zostaną zebrane i przedstawione w odrębnym dokumencie pn. System monitoringu Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Lubelskiego do 2030 roku po rozstrzygnięciu wszystkich kluczowych kwestii w tym zakresie.

Realizacja RSI WL 2030, oprócz ciągłego monitoringu, będzie podlegać ocenie dokonywanej przez zewnętrznych ewaluatorów, w terminach określonych w zaktualizowanej Strategii, tj. w latach 2027 (ewaluacja mid-term) i 2031 (ewaluacja ex-post).